

SLOVENSKI

Poročevalec

Izdaja časopisno-založniško podjetje Slov. poročevalec - Direktor: Rudi Janžaba - Glavni in odgovorni urednik: Sergej Vošnjak - Tiska tiskarna »SI, poročevalec« - Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica 5, telefon 22-522 do 22-526 - Uprava Ljubljana, Tomšičeva 5-II, telefon 22-522 do 22-526 - Oglasi oddelak: Ljubljana, Kardeljeva ulica 6, telefon 21-896, za ljubljanske naročnike 28-463, za zunanje 21-832 - Poštni predal 29 - Tekoči račun Narodne banke 601-7-163 - Mesečna naročnina 200 din

TEŽAVE PRI PRIPRAVLJANJU ČETVERNE KONFERENCE

Še kraj in dan konference nista določena

Moskovska »Pravda« obtožuje zahodne sile, da hočejo s tehničnimi ovirami preprečiti konferenco - V Londonu čakajo na sovjetski odgovor, na skupno zahodno povabilo, ki je bilo poslano že 10. maja.

Stockholm, 23. maja (AFP). Svedsko ministrstvo za zunanje zadeve je danes sporočilo, da svedska vlada ni dobila nikake ponudbe, naj bi organizirala četverno konferenco v Stockholmu. V sporočilu pripominja, da bi sklicanje take konference, v glavnem mestu Svedske povzročilo zelo velike težave, posebno glede nastanitve delegacij in gostov. Agencija France Presse po-

roča iz Pariza, da je v francoskih krogih vzbudil presenečenje današnji uvodnik moskovske »Pravde«. Pisec obtožuje zahodne sile, da hočejo s tehničnimi ovirami preprečiti četverno konferenco. Francoski krogi poudarjajo, da je ponavadi pred vsako konferenco posvetovanje o dnevu in kraju sklicanja. Dunaj, za katerega meni Sovjetska zveza, da bi bil primeren, po mnenju

teh krogov ne bi bil ugoden kraj, ker bi bila ob času četvernega sestanka vojska okupacijskih sil še v Avstriji. Diplomatski krogi menijo, da bi bilo kako švicarsko mesto najprimernejše za konferenco. Ogibljejo pa se slehernega prepira, s tem pa tudi polemike o tem popolnoma tehničnem vprašanju četverne konference.

London, 23. maja (AFP). V britanskih uradnih krogih niso preveč zaskrbljeni ob pisanju »Pravde«, ne skrivajo pa presenečenja, da so na moskovski strani načeli vprašanja, o katerih so se bili že sporazumeli ministri za zunanje zadeve štirih velesil. V Londonu dalje pravijo, da se bo mogoče o dnevu, kraju in trajanju zasedanja četverne konference dogovoriti pozneje po diplomatski odgovor na skupno povabilo Francije, Britanije in

ZDA, ki so ga bile poslale sovjetski zvezi 10. maja.

Iz odločilnih krogov se je zvedelo, da se bo diplomatska dejavnost, če bo Sovjetska zveza sprejela povabilo zahodnih sil, naj bi se udeležila konference štirih, verjetno nadaljevala takole: V Moskvi bodo razgovori med zahodnimi velesilami in sovjetskimi funkcionarji o kraju, dnevu in trajanju četverne konference. Poleg tega bodo posvetovanja na precej visoki stopnji med zahodnimi silami, da bodo zavzele enako stališče do vprašanj, obravnavanih na četverni konferenci.

Sprejem pri predsedniku republike

Beograd, 23. maja (Tanjug). Predsednik republike Josip Broz Tito je danes popoldne v Belem dvorcu sprejel izrednega in pooblaščenega veleposlanika Francije g. Francois Couleta, ki je prošil za sprejem. Navzroč je bil tudi državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popović.

Trgovinska pogajanja s Finsko in Švedsko

Beograd, 23. maja (Tanjug). Trgovinska pogajanja s Finsko zaradi zaključitve letnega sporazuma o izmenjavi se bodo začela 3. junija v Beogradu. Vodja finske trgovinske delegacije bo g. Aldar v. Heirot, vodja odredka za vzhodne države v ekonomskem oddelku finskega zunanega ministrstva.

V Beogradu se bodo 15. junija začela tudi pogajanja za zaključitev letnega trgovinskega sporazuma s Švedsko. Švedsko delegacijo bo vodil baron v. Flaten, vodja odseka za vzhodne države v ekonomskem oddelku švedskega zunanega ministrstva. Lani je jugoslovanski izvoz v Finsko dosegel vrednost okoli 700.000 dolarjev, v Švedsko pa nad 2 milijona. Uvoz Jugoslavije iz Finske je lani znašal milijon, iz Švedske pa nad 3,4 milijone dolarjev.

Zahodna Nemčija pred četverno konferenco

Zahodnonemški veleposlaniki v Londonu, Parizu in Washingtonu so pozvani v Bonn na posvetovanje

Bonn, 23. maja (Tanjug). Vladni zastopnik je danes na tiskovni konferenci sporočil, da v Bonnu ne pričakujejo nikake spremembe stališča zahodnih sil v politiki do Nemčije. To izjavo so razumeli kot nadaljnji dokaz, da zahodnonemška vlada ameriških izjav o možnosti vzpostavitve nevtralnega pasu v Evropi, v katerega bi spadala tudi Zahodna Nemčija, s pogojem, da bi zajemal tudi nekatere vzhodnoevropske države, ne jemlje resno. Hkrati pa izpričuje zaskrbljenost zahodnonemške vlade, ki so jo bili povzročili glasovi o tej možnosti zadnje dni.

V tej luči je treba gledati tudi na sestanek kanclerja Adenauerja z zahodnonemškimi veleposlaniki v Londonu, Parizu in Washingtonu, ki jih je bil poklical nujno v Bonn za konec tega tedna na posvetovanje. Po uradnih podatkih bodo na posvetovanju govorili o novem obdobju zahodnonemške zunanje politične dejavnosti po ratifikaciji pariških sporazumov.

V diplomatskih krogih so prepričani, da bo kancler vprašal tri zahodnonemške veleposlanike, na kakšen odziv bi našel na Zahodu njegova zamisel, da bi preprečili sleherni mogoče presenečenje v politiki; katerekoli velesile na Zahodu do Nemčije. Ograde kanclerjevega načrta je namen, da bi v pospešenem roku povzročil v Bundestagu izglasovanje prvih vojaških zakonov, nakar bi lahko začeli sestavljati prve protovojske enote zahodnonemške vojske. Adenauer namreč meni, da bi sestavljanje prvih zahodnonemških vojaških odredov zelo utrdilo postojank Zahodne Nemčije tako proti Zahodu kot proti Vzhodu in

Kancler dr. Adenauer

izključilo sleherni možnost, da bi na bližnjih četvernih razgovorih dajali kakršnokoli obljube na račun Nemčije.

Obisk načelnika grškega generalnega štaba

Beograd, 23. maja (Tanjug). V Beograd je prispel danes načelnik grškega generalnega štaba general Konstantinos Dovas. Z njim so prispeli generalna majorja Grigorios Keceas in Konstantinos Exarhacos, kontraadmiral Konstantinos Casos in podpolkovnik Hristos Papadatos.

Načelnika generalnega štaba so sprejeli na zemunskem letališču načelnik generalnega štaba JLA podpolkovnik Ljubo Vučković, poveljnik jugoslovanske vojnega letalstva generalni podpolkovnik Zdenko Ulepič ter drugi visoki zastopniki JLA, grški veleposlanik v Beogradu g. Philon Philon in grški vojni ataše polkovnik Anastasios Korinas. Generala Dovas in člani

ne njegovega spremstva je pozdravil načelnik generalnega štaba JLA podpolkovnik Ljubo Vučković, nato pa je general Dovas pregledal častno četo.

Načelnik grškega generalnega štaba vrača obisk, ki ga je bil lani napravil grškim oboroženim silam načelnik generalnega štaba JLA. Pred odhodom v Jugoslavijo je izjavil, da njegov obisk ni uraden in ni zvezan s kakršnimkoli drugim dogovorom. General Dovas je izrazil zadovoljstvo, da je imel priložnost še enkrat obiskati Jugoslavijo. Glede vojaškega sodelovanja treh balkanskih držav je Dovas dejal, da načelniki generalnih štabov na obsebnih sestankih sprejemajo sklepe za izvajanje v vseh treh državah. Poudaril je, da je sodelovanje treh balkanskih držav na vojaškem področju plodno, da se razvija v duhu medsebojnega razumevanja in da glede tega v bistvu ni nikakih sprememb. Na koncu je pripomnil, da je Balkanska zveza odraz interesov in želja narodov Jugoslavije, Gr-

čije in Turčije in da je pomembno orodje miru na Balkanu in na vsem svetu.

Brzojavka norveškega kralja predsedniku Titu

Beograd, 23. maja (Tanjug). Predsednik republike Josip Broz-Tito je prejel brzojavko od norveškega kralja Haakona VII., v kateri se mu prisrčno zahvaljuje za čestitke ob norveškega narodnem prazniku.

Protokolarni obisk novega turškega veleposlanika

Beograd, 23. maja. Predsednik zvezne ljudske skupščine Moša Pijade je sprejel danes na protokolarnem obisku novouimenovanega veleposlanika Turčije g. Sadija Kavura.

Zborovanje slavistov v Skoplju

Skoplje, 23. maja. Ob prisotnosti okoli 200 zastopnikov slavističnih društev iz vse države se je danes začelo v Skoplju prvo posvetovanje jugoslovanskih slavistov. Začetku posvetovanja v Domu JLA so prisostvovali tudi podpredsednik republike izvršnega sveta Krsta Crvenkovski, predsednik republike dr. Lovren Dimčev, rektor univerze v Skoplju dr. Marin Katalinič.

Ko je otvoril posvetovanje, je predsednik Društva za makedonski jezik Ablaze Koneski poudaril, da ima namen, najti oblike, s katerimi bi se slavisti organizacijsko povežali.

Ker je bilo posvetovanje sklicano ob enem z desetletni sodobnega makedonskega književnega jezika, je Koneski v kratkih potezah označil njegove udeležence s sad-

16 pionirk »Partizana« - Narodni dom - je včeraj odpovala v Beograd, kjer bodo maršalu Titu za rojstni dan zaplesale »Pionirsko rajanje«

POSVETOVANJA KOMISIJE ZA REFORMO ŠOLSTVA

Za enotno osemletno šolo

Učni program v osemletkah naj bo namenjen predvsem za pridobivanje splošne izobrazbe

BEograd, 23. maja. Dopoldne se je v Beogradu začel razširjeni sestanek Komisije za reformo šolstva, ki je bila lani ustanovljena pri prosvetnem odboru zvezne ljudske skupščine. V razpravi je bilo naglašeno stališče, naj bi bile enotne osemletne šole temelj obveznega šolanja v Jugoslaviji. Osemletne šole naj mladini omogočijo, da se z dobljenim znanjem aktivno vključijo v življenje skupnosti. Opredeljevanje učencev v razredih na bolj nadarjene in manj nadarjene, svobodna izbira predmetov v višjih razredih osemletne šole in formiranje tipov osemletnih šol je bilo samo v ško do enotne vzgoje mlade dni.

Podpredsednik zveznega izvršnega sveta tov. Rodoljub Colaković je prisostvoval današnjemu sestanku komisije in poudaril, da se mora mladina vzgajati v duhu spoštovanja fizičnega dela, kakor tudi potrebo fizične vzgoje mladine v splošnih izobraževalnih šolah.

Razprava na današnjem sestanku je pokazala, da so se mnenja o obveznem šolanju pri nas že dovolj izkristalizirala. Enotna osemletna šola naj bo taka, da bo dala najširše temelje za izobrazbo vseh državljanov, ne pa samo pripravo za nadaljnje šolanje. Šola mora mladino vzgajati karakterno in ji dati tisto izobrazbo, ki ji bo omogočila kasnejše aktivno udeležbo v družbenem življenju.

Prav posebno je bilo v razpravi naglašeno, da mora osemletna šola dati izključno splošno izobrazbo, ne pa nekakšno strokovno znanje. Mladina mora v šoli dobiti ne samo abstraktno izobrazbo, temveč predvsem osnovne pojme o pridobitvah sodobne znanosti, tehnike, itd. Diferenciranje učencev na manj nadarjene in bolj nadarjene in svobodna izbira predmetov v višjih razredih osemletke bi samo škodovalo enotni vzgoji mladine. Razprava je nadalje pokazala, da se njeni udeleženci ne strinjajo s predlogom o formiranju več tipov osemletnih šol z različnimi programi, od-

visnih od gospodarskih in drugih okoliščin v posameznih krajih naše države. Tako diferenciranje bi po mnenju disidentov bilo v škodo obvezni enotni vzgoji mladine.

Ko je govoril o obveznem osemletnem šolanju, je predsednik komisije dr. Miloš Zanko dejal, da po njegovem mnenju sedanje osemletne šole - kljub doseženim rezultatom - ne ustrezajo našim potrebam, ker imajo v svojem programu mnogo stvari iz nižjih gimnazij, ki pripravljajo učence za nadaljnje višje šole. Tov. Milijan Neorčić pa je dejal, da doslej ni bilo posvečeno dovolj pozornosti enotni vzgoji naše mladine, kar ima lahko negativne posledice. Tov. Radovan Papič pa je naglasil, da bi morale enotne osemletne šole naši mladini dati predvsem možnosti, da dobi določene poglede na svet in da se na ta način usposobi za razumevanje dogajanja v prirodi in družbi.

Med ostalimi udeleženci je govoril tudi podpredsednik zveznega izvršnega sveta tov. Rodoljub Colaković, ki je poudaril, da je enotna osemletna šola najprimernejša oblika obveznega šolanja. V to šolo bi morala hoditi vsa naša mladina, ki naj se v njej pripravi za življenje. Osemletna šola mora dati mladini pravičen odnos do fizičnega dela, na katerega se v današnjem šolskem sistemu še vedno gleda s podcenjevanjem. Tov. Colaković je naglasil tudi pomen fizikalne vzgoje v šolah za splošno izobrazbo.

Sestanek komisije za reformo šolstva se nadaljuje. M. P.

Titove štafete se bližajo Beogradu

Beograd, 23. maja. V zadnjih dneh in tednih je več sto tisoč državljanov in državljanek Jugoslavije nosilo štafete palice s podpravnimi pismi predsednika republike za njegov 63. rojstni dan. V sredo, 25. maja bodo zastopniki vseh ljudskih republik, JLA in granicarjev izročili predsedniku republike osem štafetnih palic s pozdravi in izrazi ljubezni iz vse naše države.

V imenu ljudstva Srbije mu bo izročila štafeto palico Vera Marić, ena izmed najboljših telovadkinj, ki je na lanskem svetovnem tekmovanju v Rimu zavzela 39. mesto in drugo med našimi tekmovalkami. Sedaj je študentka inštituta za telesno vzgojo.

Tudi štafeto palico ljudstva Hrvatske bo izročila znana športistka Milka Babović, ki je jugoslovanska rekordarka v teku na 40 m in 100 m ter v teku na 80 m z zaprekami. Na zagrebški univerzi študira kemijo.

Gimnazijelki učitelj Milan Smerdu iz Novega mesta bo izročil štafeto palico v imenu ljudstva Slovenije. Čeprav je ljudstva Slovenije, je danes vojni vojaški invalid, je danes načelnik okrajnega odbora društva »Partizan« v svojem kraju.

V imenu ljudstva Bosne in Hercegovine bo izročil predsedniku Titu štafeto palico Rudolf Šefarin, ki je odšel v narodnoosvobodilno vojno že kot šestnajstletni mladenič. Ze 1945 je postal član Zveze komunistov Jugoslavije in je aktiven kot telovadni vaditelj.

Štafeto palice Makedonije bo izročil delavec tovarne kromovih spojin iz Jagunovca, Afremov Cekovski. Bil je sin siromašnih kmečkih staršev in je bil po sodelovanju pri mnogih mladinskih delovnih akcijah v Mavrovu, na avtomobilski cesti, progi Banja Luka-Do- boj izvoljen za predsednika upravnega odbora svoje tovarne.

Bivši bоре Titove garde Lakičević bo izročil štafeto palico ljudstva Crne gore. Ko je bil osemnajst let star, je bil lastnik

partizanskih enot, 19 let star pa je postal predsednik mladinskega aktivna v svoji vasi. Sodeloval je pri graditvi mladinskih prog Samac-Sarajevo in Nikšič-Titograd. Sedaj je direktor gradbenega podjetja »Boka« v Kotoru.

V imenu JLA bo izročil pozdrave vrhovnemu komandantu major Joka Torbica, prejšnji bоре I. proletarske brigade, ki je ob neki priliki med vojno zajel celotno ustaško četo s komandantom na čelu in 40 nemških vojakov.

Končno bo zastopal granicarje ob izročitvi štafetnih palic kapetan I. klase Luka Obradović, ki je že kot petnajstleten deček delal za narodnoosvobodilno gibanje, s šestnajstimi leti pa je postal bоре II. krajiškega odreda.

Sabac, 23. maja. Danes ob 16. je prispela s hidroavionom v Sabac štafeta jugoslovanske vojnne mornarice, ki je včeraj odšla iz Podgore. Ob pomolu savskega pristanišča, ki je bil prirejen slavnostno sprejem, ki mu je prisostvovalo okoli 3000 državljanov in pripadnikov JLA. Ob enem je prispela tudi štafeta kajakaške zveze Srbije ter Bosne in Hercegovine, kakor tudi štafeta brodarških društev iz Bosne in Srbije. Štafeta Jugoslovanske vojnne mornarice bo ostala v Sabcu do 25. maja, ko bo odšla v Beograd z oklopnim motornim tolnom reškega vojnega brodogradilništva.

Titograd, 23. maja. Nosilci štafete Crne gore so prehodili danes poslednjo etapo v republiko. Danes so odšli z Bijelega polja in so zvečer prišli v Prijepolje, kjer so štafeto prevzeli mladinci iz Srbije.

Štafeta LR Slovenije se bliža Beogradu

ZAGREB, 23. maja. Glavni štafeti LR Hrvatske in LR Slovenije sta danes nadaljevali pot proti Beogradu. Po stovesnem odhodu iz Daruvara sta prispeli okrog 11. ure v Pakrac. Kjer sta sprejela velika množica ljudi s predstavniki oblasti in organizacij. Popoldne je prihod štafete napovedan v Slavonki Požegi.

Odhod nemških parlamentarcev

Člani delegacije so obljubili, da se bodo zelo zavzemali za dobre odnose med Jugoslavijo in Zahodno Nemčijo

Beograd, 23. maja (Tanjug). »Prepričan sem, da je maršal Tito trdno odločen prispevati k zmanjšanju napetosti med Vzhodom in Zahodom.« je izjavil danes na zemunskem letališču pred odhodom iz Jugoslavije vodja zahodnonemške parlamentarne delegacije in predsednik Bundestaga g. Eugen Gerstenmaier.

Člani zahodnonemške parlamentarne delegacije, ki so bili v naši državi teden dni kot gosti zvezne ljudske skupščine, so odpovali danes popoldne z letalom iz Beograda. Na letališču so se od njih poslovili podpredsednik zvezne ljudske skupščine Vladimir Simić, poslanci ljudske skupščine, zastopniki državnega sekretariata za zunanje zadeve ter člani zahodnonemškega veleposlanništva.

Ruski prevod Čosičevega romana

Beograd, 23. maja (Jugopres). Sovjetsko založniško podjetje za inozemsko književnost je vnealo v svoj načrt izdajo dela jugoslovanskega pisatelja Dobrice Čosića (»Daleč je sonce«). Prevod Čosičevega romana bo izšel prihodnje leto v Moskvi.

VREME

Vremenska napoved za torek: Lepo sončno vreme z delno oblačnostjo. Temperature počasi v zvečer. V petek in soboto: Vreme verno slovenski okoli 9. drugje med 2 in 5. Na Primorskem do 11, čez dan med 10 in 18, na Primorskem do 23 stopinj C. V severni Sloveniji: še nevarnost snežne. V prvi polovici tedna bo še lepo sončno vreme z delno oblačnostjo in slabi podnevi toploja.

Strokovna družbena kontrola in cene v gradbeništvu

Vprašanje cen gradbenih storitev je danes prav gotovo v našem gradbeništvu najbolj pereče. Teža problema pa ni mogoče reševati samo na osnovi razprave v posameznih ekonomskih instrumentih in vplivih teh instrumentov na cene. Cena gradbenih del je odvisna od mnogih elementov. Zavisni tako od cen gradbenih materialov in vseh proizvodov ter polproizvodov naše industrije, ki se vgrajujejo v gradbene objekte. Če vemo, da znaša cena materiala povprečno 50 odstotkov prodajne cene gradbenega objekta, potem jasno lahko rečemo, da ta del cene ne zavis od gradbenih kolektivov temveč zavis od celotnega gospodarstva sistema in posameznih instrumentov, temveč od produktivnosti dela precejšnjega dela naše industrije ter od stanja proizvodnih sil v tej približno 15 do 18 odstotkov prodajne cene za plače gradbenih podjetij; iz tega vidimo, da produktivnost dela gradbenih kolektivov sicer jasno prav tako vpliva na ceno gradbenega objekta, toda ta vpliv je pri sedanjih pogojih znatno manjši od ostalih elementov, ki vplivajo na ceno gradbenih del. Jasno je, da bi gradbena podjetja z mehanizacijo del lahko poročala svojo produktivnost toda ta povečana produktivnost ne bi v znatni meri vplivala na znižanje cen gradbenih del, ker so cene gradbenih strojev precej visoke — gradbeni stroji so pa proizvod industrije, da ne omenjamo cen gradbenih strojev iz uvoza.

Res je tudi, da z mehanizacijo ne bi divjali samo produktivnost, temveč bi zelo povečali kapacitete gradbenih podjetij, kar je glede na sedanjih položaj naše socialistične izgradnje največje važnosti. Graditi moramo namreč ogromno stanovanj, modernizirati naše ceste, izvršiti še mnogo melioracijskih del in izgraditi še nove in nove hidrocentrale.

Kadar se razpravlja o cenah gradbenih storitev, pa se običajno požablja na enega ali manj pomembnih problemov gradbeništvu to je na strokovno-družbeno kontrolo. Ta še vedno ni na tisti višini, ki bi zagotovila solidno ceno gradbenih del v najširšem smislu. Pod strokovno družbeno kontrolo razumemo revizijo investicijskih programov, glavnih projektov, strokovno tehnični nadzor nad izgradnjo od strani investitorja in pa gradbeno inšpekcijo. Te službe lahko prihranijo milijarde dinarjev narodnega dohodka.

Revizija investicijskih programov je prav gotovo v poslednjih dveh letih v naši državi znatno napredovala. Toda še vedno gre tu in tam obeh straneh, katerih investicijski programi niso bili revidirani ali pa je na primer ob pripravi revizije manjkala najvažnejši podatki — o surovinskih bazi. Komisije za revizijo glavnih projektov so v dosedanjem delu prav tako dokazale, da je njihovo delo zelo pomembno, čeprav se tudi pri tem še dogajajo napake, ki zmanjšujejo učinek njihovega dela.

Deo gradbene inšpekcije pa ni dovolj učinkovito. V prvi vrsti zaradi pomanjkanja predpisov o gradbeništvu in pa zaradi pomanjkanja kadrov, predvsem strokovno močnih kadrov. V raznih krajih naše države je gradbena inšpekcija različno organizirana in različno močna. Toda imamo mesta in okraje, kjer sploh nimajo inšpektorja in v nekaterih republikah več kot polovica inšpektorjev mest ni zasedenih. Tako imajo na primer v Bosni in Hercegovini od 91 mest gradbenih inšpektorjev zasedenih samo 47, od teh 47 pa 24 mladih tehnikov brez zadostnih izkušenj, na nekaterih mestih, kjer bi moral delo opravljati gradbeni inženir pa izvršujejo in posel gradbeni poslovodje in celo administrativni uradniki. Primer te republike je prav gotovo najtežji. Boljši položaj v pogledu gradbenih inšpektorjev je v Sloveniji, Hrvaški in Srbiji.

Toda tudi v teh republikah se dogajajo napake, ki jih lahko na osnovi pregledov, ki jih je izvršila gradbena inšpekcija ljudske republike Srbije, ocenimo kot pomanjkljivosti, ki prilično vplivajo na ekonomiko in kvaliteto gradbenih del. Skoro povsod so naleteki na nekvadratno opeko, slabo izdelan beton, nepravilno doziranje agregata itd. Inšpekcija je zaradi tega izvršila pregled v nekaterih tovarnah gradbenega materiala in pa v nekaterih betonarnah. Vsi ti pregledi in napake, ki so se pokazale, pa govornijo o tem, da je neobhodno potrebno izdati predpise, ki bi uredili kontrolo kvalitete vseh vrst materiala polproizvodov in proizvodov, ki se vgrajujejo v gradbeni objekt. Ti predpisi naj bi postavili pred proizvajalce obveznost o izdaji »statusa« za vsak podan gradbeni material, polproizvod in proizvod, tako da bi vsak proizvajalec odgovarjal, oziroma jamčil za standard. Nadalje je treba predpisati obveznost, da projektanti že pri samem projektiranju določijo način in obseg preskave materiala, polproizvodov, ki se vgrajujejo, kakor tudi konstrukcij in pa posameznih elementov konstrukcije. Ti predpisi naj bi rešili tudi vprašanje honoriranja, oziroma povrnitve vseh stroškov okrog preskav v tem smislu. Dalje bi bilo treba pooblastiti gradbeno inšpekcijo, da sme kontrolirati kvaliteto proizvodnje materiala za vgrajevanje pri vseh proizvajalcih. Ko govorimo o problemu kvalitete, pa moramo na žalost ugotoviti, da delo na standardizaciji gradbenega materiala, polproizvodov in tudi proizvodov v naši državi prav nič ne napreduje.

Dostikrat je vzrok zgoraj omenjenih pomanjkljivosti in tudi kršenja predpisov nepravilna investicijska politika. Graditi se začne, čeprav je premalo finančnih sredstev na razpolago, čeprav niso pripravljeni projekti in ni revidiran investicijski program. Pod parolo, da je objekte treba zgraditi v določenem času, najprej kršijo vse gradbene predpise, potem ko zmanjka denarja pa še vse finančne predpise.

Glede na težave v delu gradbenih inšpektorjev, bi bilo nujno potrebno izdati predpise o inšpekcijah ne samo gradbenih temveč o vseh tehničnih inšpekcijah, ne da bi čakali na izdajo gradbenega zakona, za kar bo treba še najmanj dve leti. Razmere na terenu in na splošno v gradbeništvu pa zahtevajo predpise in spoštovanje predpisov, skratka družbeno in strokovno tehnično kontrolo kajti edino ta lahko prepreči škodo in nezaželjene posledice, ki nastajajo zaradi kršenja splošnih in tehničnih predpisov na področju gradbeništvu. V. T.

NOVI PREDPISI

Za nadaljnji razvoj plačilnega sistema

V zvezi z izvajanjem in utrjevanjem novega plačilnega sistema v gospodarstvu je zvezni izvršni svet izdal »Navodilo o izplačevanju akcij na plače gospodarskih organizacijam« in »Navodilo o podatkih, ki jih morajo gospodarske organizacije poslati komisijam za plače v gospodarstvu« (Uradni list FLRI, št. 21 od 18. maja 1955).

Obe navodili, zlasti pa navodilo, po katerem morajo gospodarske organizacije poslati podatke komisijam za plače,

Ustanovitev sekcije za sudje in povrnitvo

Beograd, 23. maja. V Zvezi trgovinskih zbornic Jugoslavije je bila danes ustanovljena skupščina sekcije za sudje in povrnitvo, ki bo skrbela za pospeševanje prometa s temi kmetijskimi pridelki. Sekcija bo obenem vplivala na podjetja za promet s sadjem in povrnitvo, da bi razvijala dobre poslovne običaje in moralo, kakor tudi odgovornost do potreb skupnosti z urejanjem tržišč.

Generalni sekretar Zveze trgovinskih zbornic Jugoslavije Risto Bajalski je poudaril v razpravi, da je povpraševanje po sadju v naši državi znatno večje kakor proizvodnja. Zato je potrebno, da podjetja za promet s sadjem in povrnitvo čimveč sklepajo dogovore o gotovih in dobavljanju ten pridelkov, ne pa, da se samo usmerjajo na zbiranje morebitnih tržnih presežkov.

Sekcija si je zadala kot eno izmed prvih nalog, da vsestransko prouči stanje tehničnih sredstev za promet s sadjem in povrnitvo in da bi na ta način pred začetkom glavne sezone prometa s temi pridelki zadostila najbolj nujnim potrebam.

Gradnja beograjskega sejmišča

Tradicija Beograjskega sejma se bo kmalu nadaljevala. Na desnem bregu Save, pod sedanjo železniško postajo Senjak, že pripravljajo teren za gradnjo velikih razstavnih dvoran. Po idejnim načrtu bo imelo sejmišče površino okrog 200.000 kvadratnih metrov ter bo na njej zgrajenih več razstavnih paviljonov, restavracij in drugih potrebnih zgradb. Na ta način bo Beograd poleg razstavnih prostorov dobil tudi nekaj prostornih večjih dvoran za množične politične sestanke, športne in umetniške prireditve, ki jih zdaj v Beogradu primanjkuje.

Na bodočem sejmišču trenutno nivelirajo in nasipavajo teren. S pomočjo modernih strojev je nekaj sto delavcev že nasulo okrog 100.000 kubičnih metrov zemlje. Za tem bodo

uredili dohod na sejmišče. Ta dohod seka železniški prog, ki vežeta Beograd z Nišem in Sarajevom, prav tako pa bo treba rešiti tudi vprašanje prometnega vozla pri »Mostaru«. Da bi uredili to vprašanje, imajo v načrtu premostitev sedanjih železniških prog v dolžini 600 m ter ureditev novega trga pri postaji Senjak. Novi trg bo imel površino okrog 20.000 kvadratnih metrov ter ne bo samo uredil dohod na sejmišče, temveč bo obenem rešil tudi vprašanje sedanjega trga pri »Mostaru, ki je sedaj preobremenjen. Po preselitvi proge bodo zgradili tudi nov most preko železniške proge, ki bo vezal novi trg in sejmišče.

Priloge za izvedbo teh del je tečeje. Gradnjo dohodne poti in steze, urejajo kanalizacijsko in vodovodno omrežje. Na samem terenu že zabijajo stebre, na katerih bodo ležale razstavne dvorane. Za ta dela je določenih okrog 300 milijonov dinarjev. Vendar je dograditev sejmišča odvisna od pobude gospodarskih podjetij, saj bodo vse investicije financirane s sredstvi, ki jih bodo dala podjetja za gradnjo sejmišča na razpolago gospodarska podjetja.

I. S.

Sodelovanje sindikatov rudarjev iz Jugoslavije in Zahodne Nemčije

Reka, 23. maja. Na razgovorih v Opatiji so se zastopniki sindikata rudarjev iz Zahodne Nemčije in Centralnega odbora sindikata rudarjev Jugoslavije spoznali o izmenjavi strokovnjakov in rudarjev. Nemčiji bodo obiskali zaradi izmenjavnih izkušenj in specializacije naši rudarski zdravstveni inženirji, kvalifikirani in visokokvalifikirani rudarji, kakor tudi rudarski nadzorniki. V Jugoslavijo bodo iz Zahodne Nemčije poslali strokovnjake-rudarje zaradi proučevanja družbenega sistema in delavskega samoupravljanja.

Avstrijsko ministristvo za trgovino je določilo izvozne kontingente za rezan les za mesec junij, julij in avgust v količini 689.400 m³. Poleg tega so na razpolago še velike količine rezane lesa za izvoz, ker so viharji v avstrijskih gozdovih precej dreves podrlje. Izvozne kontingente so povečali zaradi tega, ker imajo velike zaloge rezane lesa ter ga ne morejo plasirati na domačem tržišču.

Italijanska trgovska mornarica ima 4270 ladij, s skupno 4.086.417 bruto registrskih ton. Za nafto, 646 tovornih ladij in nafto, 646 tovornih ladij in 124 poltovornih ladij.

Avstrijsko ministristvo za trgovino je določilo izvozne kontingente za rezan les za mesec junij, julij in avgust v količini 689.400 m³. Poleg tega so na razpolago še velike količine rezane lesa za izvoz, ker so viharji v avstrijskih gozdovih precej dreves podrlje. Izvozne kontingente so povečali zaradi tega, ker imajo velike zaloge rezane lesa ter ga ne morejo plasirati na domačem tržišču.

Italijanska trgovska mornarica ima 4270 ladij, s skupno 4.086.417 bruto registrskih ton. Za nafto, 646 tovornih ladij in nafto, 646 tovornih ladij in 124 poltovornih ladij.

Avstrijsko ministristvo za trgovino je določilo izvozne kontingente za rezan les za mesec junij, julij in avgust v količini 689.400 m³. Poleg tega so na razpolago še velike količine rezane lesa za izvoz, ker so viharji v avstrijskih gozdovih precej dreves podrlje. Izvozne kontingente so povečali zaradi tega, ker imajo velike zaloge rezane lesa ter ga ne morejo plasirati na domačem tržišču.

Italijanska trgovska mornarica ima 4270 ladij, s skupno 4.086.417 bruto registrskih ton. Za nafto, 646 tovornih ladij in nafto, 646 tovornih ladij in 124 poltovornih ladij.

Avstrijsko ministristvo za trgovino je določilo izvozne kontingente za rezan les za mesec junij, julij in avgust v količini 689.400 m³. Poleg tega so na razpolago še velike količine rezane lesa za izvoz, ker so viharji v avstrijskih gozdovih precej dreves podrlje. Izvozne kontingente so povečali zaradi tega, ker imajo velike zaloge rezane lesa ter ga ne morejo plasirati na domačem tržišču.

Italijanska trgovska mornarica ima 4270 ladij, s skupno 4.086.417 bruto registrskih ton. Za nafto, 646 tovornih ladij in nafto, 646 tovornih ladij in 124 poltovornih ladij.

Avstrijsko ministristvo za trgovino je določilo izvozne kontingente za rezan les za mesec junij, julij in avgust v količini 689.400 m³. Poleg tega so na razpolago še velike količine rezane lesa za izvoz, ker so viharji v avstrijskih gozdovih precej dreves podrlje. Izvozne kontingente so povečali zaradi tega, ker imajo velike zaloge rezane lesa ter ga ne morejo plasirati na domačem tržišču.

Italijanska trgovska mornarica ima 4270 ladij, s skupno 4.086.417 bruto registrskih ton. Za nafto, 646 tovornih ladij in nafto, 646 tovornih ladij in 124 poltovornih ladij.

Avstrijsko ministristvo za trgovino je določilo izvozne kontingente za rezan les za mesec junij, julij in avgust v količini 689.400 m³. Poleg tega so na razpolago še velike količine rezane lesa za izvoz, ker so viharji v avstrijskih gozdovih precej dreves podrlje. Izvozne kontingente so povečali zaradi tega, ker imajo velike zaloge rezane lesa ter ga ne morejo plasirati na domačem tržišču.

Italijanska trgovska mornarica ima 4270 ladij, s skupno 4.086.417 bruto registrskih ton. Za nafto, 646 tovornih ladij in nafto, 646 tovornih ladij in 124 poltovornih ladij.

Avstrijsko ministristvo za trgovino je določilo izvozne kontingente za rezan les za mesec junij, julij in avgust v količini 689.400 m³. Poleg tega so na razpolago še velike količine rezane lesa za izvoz, ker so viharji v avstrijskih gozdovih precej dreves podrlje. Izvozne kontingente so povečali zaradi tega, ker imajo velike zaloge rezane lesa ter ga ne morejo plasirati na domačem tržišču.

Italijanska trgovska mornarica ima 4270 ladij, s skupno 4.086.417 bruto registrskih ton. Za nafto, 646 tovornih ladij in nafto, 646 tovornih ladij in 124 poltovornih ladij.

Avstrijsko ministristvo za trgovino je določilo izvozne kontingente za rezan les za mesec junij, julij in avgust v količini 689.400 m³. Poleg tega so na razpolago še velike količine rezane lesa za izvoz, ker so viharji v avstrijskih gozdovih precej dreves podrlje. Izvozne kontingente so povečali zaradi tega, ker imajo velike zaloge rezane lesa ter ga ne morejo plasirati na domačem tržišču.

Italijanska trgovska mornarica ima 4270 ladij, s skupno 4.086.417 bruto registrskih ton. Za nafto, 646 tovornih ladij in nafto, 646 tovornih ladij in 124 poltovornih ladij.

Avstrijsko ministristvo za trgovino je določilo izvozne kontingente za rezan les za mesec junij, julij in avgust v količini 689.400 m³. Poleg tega so na razpolago še velike količine rezane lesa za izvoz, ker so viharji v avstrijskih gozdovih precej dreves podrlje. Izvozne kontingente so povečali zaradi tega, ker imajo velike zaloge rezane lesa ter ga ne morejo plasirati na domačem tržišču.

Italijanska trgovska mornarica ima 4270 ladij, s skupno 4.086.417 bruto registrskih ton. Za nafto, 646 tovornih ladij in nafto, 646 tovornih ladij in 124 poltovornih ladij.

Avstrijsko ministristvo za trgovino je določilo izvozne kontingente za rezan les za mesec junij, julij in avgust v količini 689.400 m³. Poleg tega so na razpolago še velike količine rezane lesa za izvoz, ker so viharji v avstrijskih gozdovih precej dreves podrlje. Izvozne kontingente so povečali zaradi tega, ker imajo velike zaloge rezane lesa ter ga ne morejo plasirati na domačem tržišču.

Novi tarifni pravilniki-začetek dela za novi tarifni sistem

Ruširjena konferenca sindikalnega aktiva v Novem mestu

Novo mesto, 23. maja. Včeraj je bila v sindikalnem domu v Novem mestu rusirjena konferenca sindikalnega aktiva novomeškega okraja, na kateri so obravnavali sklepe in zaključke III. kongresa Zveze sindikatov Jugoslavije in tarifno politiko v zvezi s potrjevanjem tarifnih pravilnikov. Konferenca se je udeležilo okoli sto sindikalnih aktivistov.

O sklepih in zaključkih III. kongresa Zveze sindikatov Jugoslavije je poročal prof. Julij Tittel, o tarifni politiki pa tajnik okrajnega sindikalnega sveta Nace Murgelj. V razpravi, ki je sledila, je bilo govora o usmerjanju mladine v poklice in o nalogah bodočih mladinskih referentov ter komisij pri ljudskih odborih, o organizaciji občinskih sindikalnih svetov, o delu odbora za zaščito dela, o delavskem in družbenem upravljanju, o tečajih za družbene probleme in o delu za strokovno, kulturno in politično razvednanost delavcev, o vzgoji vajencev, o nadaljnjem delu pri uvajanju novega tarifnega sistema itd.

Ugotovljeno je bilo, da morajo sindikalne organizacije posvetiti največ pozornosti delavskemu in družbenemu upravljanju, novi tarifni pravilniki pa pomenijo šele začetek dela za uvedbo novega tarifnega sistema. V pogledu zdravstva so važni preventivni ukrepi za preprečevanje obolenj in namerava zato odbor za zaščito dela v kratkem zdravniško pregledati vse vajence in vse mlade delavce po podjetju »Kremen« in na drugih zdravju nevarnih mestih. V okraju je 664 delovnih invalidov, do katerih pa imajo podjetja često še vedno zelo nesocialne odnose. Delavsko upravljanje je še šibko in slabo razvito zlasti v manjših obrtnih podjetjih, strokovnemu usposabljanju delavcev pa je treba posvečati pozornost, ker je stopnja strokovne usposoblosti delavcev v novomeškem okraju na splošno še zelo nizka. Prav tako je število vajencev glede na potrebe rastoče industrije zdaleč premajhno in je treba vključevanju mladine v ukupni posvetiti več pozornosti. V najkrajšem času bo prišlo do združitve okrajnih sindikalnih svetov Novo mesto in Črnomelj, nato pa do formiranja

SAH

Udeleženci šahovskega prvenstva Slovenije so imeli včeraj prost dan, ki so ga izkoristili za nadaljevanje prekinjenih partij: Preinfalk — J. Tomšič remi, Mišura — J. Tomšič remi, Ing. Levčević — Lešnik 1:0 brez nadaljevanja, J. Tomšič — Z. Gabrovšek 1:0 (v 65. potezi), Benedičič — J. Tomšič 0:1.

Pred zadnjim kolom, ki bo danes (z začetkom ob 14.30) in v katerem bo najvažnejša partija med Pucom in Z. Gabrovškom, je stanje na tabeli naslednje:

Z. Gabrovšek 8, Puc 7, Bajec 6,5 (iz 12 partij), Kržišnik 6, Grosek in Preinfalk 5,5 (1), Benedičič 5, Stupica, J. Tomšič in Mišura 5,3 točke itd.

Preostala prekinjena partija med Preinfalkom in Groskom bo odigrana še danes dopoldne.

Med svojim obiskom si je japonski gost ogledal tudi Litostrojo. Po kosilu se je odpravil na Bled, kjer je prevelik mekar tu v občinskih domu pri uslužbenecih in se v nedeljo zvečer vrnil v Beograd, od koder bo nadaljeval svojo pot proti domovini.

V sredo dopoldne bo svedeni začetek zasedanja, nato pa takoj prvo predavanje »Zgodovina in ustroj združništva in združne oblike v Jugoslaviji« dr. Mihajla Vučkovića z razpravo. Popoldne bodo udeleženci obiskali in si ogledali kmetijsko združgo v Zrečah. V četrte dopoldne je na programu drugo predavanje, dr. Emilia Ceterma »Za- družna zakonodaja v Jugoslaviji«, nato pa takoj tretje »Odnosi združne organizacije in države« inž. Vojina Popovića. Popoldne je na programu obisk kmetijskega gospodarstva v Slovenskih Konjicah in Ločah.

V petek dopoldne bodo udeleženci poslušali predavanje »Sistem kreditiranja v kmetijstvu

in združništvo Jugoslavije«, nato pa predavanje »Zaružna trgovina, izvoz in uvoz«. Na prvem bo predaval dr. Aleksander Peći-Popović, na drugem pa dr. Oto Radan. Popoldne bodo obiskali in si ogledali združno podjetje »Hmezd« v Zalcu. V soboto dopoldne bo šesto predavanje »Zaružni tisk in propaganda in vzgoja kadrov prof. Vasa Gajića, v nedeljo pa bo celodnevni obisk Kmetijske šole, Sadržarskega inštituta in Združne kleti v Mariboru. V ponedeljek je na programu zaključna razprava o vseh referativih, popoldne pa bodo udeleženci obiskali Agroservisno podjetje v Sempturu, obenem pa si bodo ogledali tudi tamkajšnje arheološke izkopanine. Zadnji dan zasedanja, v torek 31. maja, pa bodo obiskali še veterinarsko bolnišnico in tovarno močnih krmil v Ljubljani.

VI. študijsko zasedanje Mednarodne federacije kmetijskih strokovnjakov v Dobrni

V Dobrni se bo v sredo, 25. maja začelo šesto študijsko zasedanje Mednarodne federacije kmetijskih strokovnjakov, ki bo trajalo do točka 31. maja.

V sredo dopoldne bo svedeni začetek zasedanja, nato pa takoj prvo predavanje »Zgodovina in ustroj združništva in združne oblike v Jugoslaviji« dr. Mihajla Vučkovića z razpravo. Popoldne bodo udeleženci obiskali in si ogledali kmetijsko združgo v Zrečah. V četrte dopoldne je na programu drugo predavanje, dr. Emilia Ceterma »Za- družna zakonodaja v Jugoslaviji«, nato pa takoj tretje »Odnosi združne organizacije in države« inž. Vojina Popovića. Popoldne je na programu obisk kmetijskega gospodarstva v Slovenskih Konjicah in Ločah.

V petek dopoldne bodo udeleženci poslušali predavanje »Sistem kreditiranja v kmetijstvu

Obisk slovitoga alpinista

Ljubljana, 23. maja. V Ljubljani je prispel danes znani svetovni alpinist, Avstrijec Herman Buhl, zmagovalec Nanga Parabata. Buhl gost matičnega planinskega društva v Ljubljani, bo imel v Ljubljani, Celju, Kranju, Trzinu in na Jesenicah predavanja o svoji uspešni ekpediciji l. 1953 na vrh Nanga Parabata, visok 8125 m.

Obisk slovitoga alpinista

Ljubljana, 23. maja. V Ljubljani je prispel danes znani svetovni alpinist, Avstrijec Herman Buhl, zmagovalec Nanga Parabata. Buhl gost matičnega planinskega društva v Ljubljani, bo imel v Ljubljani, Celju, Kranju, Trzinu in na Jesenicah predavanja o svoji uspešni ekpediciji l. 1953 na vrh Nanga Parabata, visok 8125 m.

Obisk slovitoga alpinista

Ljubljana, 23. maja. V Ljubljani je prispel danes znani svetovni alpinist, Avstrijec Herman Buhl, zmagovalec Nanga Parabata. Buhl gost matičnega planinskega društva v Ljubljani, bo imel v Ljubljani, Celju, Kranju, Trzinu in na Jesenicah predavanja o svoji uspešni ekpediciji l. 1953 na vrh Nanga Parabata, visok 8125 m.

Obisk slovitoga alpinista

Ljubljana, 23. maja. V Ljubljani je prispel danes znani svetovni alpinist, Avstrijec Herman Buhl, zmagovalec Nanga Parabata. Buhl gost matičnega planinskega društva v Ljubljani, bo imel v Ljubljani, Celju, Kranju, Trzinu in na Jesenicah predavanja o svoji uspešni ekpediciji l. 1953 na vrh Nanga Parabata, visok 8125 m.

Obisk slovitoga alpinista

Ljubljana, 23. maja. V Ljubljani je prispel danes znani svetovni alpinist, Avstrijec Herman Buhl, zmagovalec Nanga Parabata. Buhl gost matičnega planinskega društva v Ljubljani, bo imel v Ljubljani, Celju, Kranju, Trzinu in na Jesenicah predavanja o svoji uspešni ekpediciji l. 1953 na vrh Nanga Parabata, visok 8125 m.

sindikalnih svetov v novih občinah. Delegati so ostro kritizirali tudi nameštanje ljudi v podjetjih mimo posredovalnice za delo, pri čemer pogosto dobe zaposlitev ljudje iz bogatih kmetij, ki zaradi tega često ostajajo zanemarjene. Ljudje brez vsakega premoženja pa včasih dolgo čakajo na zaposlitev.

V razpravi je sodeloval tudi zvezni ljudski poslanec, sekretar okrajnega komiteja Zveze komunistov Slovenije za novo-meško skupnost komun, Jože Borštnar ter govoril o kriminalu in o prihodih najvišjih predstavnikov Sovjetske zveze v Beograd. Glede kriminala je poudaril zlasti potrebo, da je treba prelomiti z miselnostjo, da izigravanje predpisov v korist obkline, okraja ali kolektiva ni kriminal in da je treba povečati družbeni prezir do gospodarskih kriminalcev, glede prihoda najvišjih sovjetskih predstavnikov pa je poudaril zlasti velik pomen tega dogodka za Jugoslavijo in za ves svet.

Zasmehovanje ali izigravanje?

Ze ponovno je bilo postavljen jasno načelo, da storilec kaznivnega dejanja ne more ostati na vodilnem mestu in da je treba enkrat za vselej omenogčiti, da bi ljudje, ki so bili obsojeni zaradi kriminala v gospodarstvu in sploh nečastnega dejanja, ponovno prišli na taka delovna mesta, kjer bi mogli nadaljevati svoje škodljivstvo. Toda še se dajejo ljudje, ki v zasmeh vsej pošteni javnosti še vedno protizirajo take ljudi in vsemu narokljub izigravajo jasno postavljena načela.

Tak primer se je zgodil tudi pri podjetju »Elektro-Krško«. Pred novomeškim okrajnim sodiščem so bili po tridnevni podrobni razpravi obsojeni zaradi gospodarskega kriminala direktor tega podjetja Emil Vojtkovskij na 4 leta, materialni knjigovodja Bojan Agreš na 1 leto in računovodja Anton Piltaver na eno leto strogega zavora in na povračilo škode v znesku nad 300.000 din.

Da bi v podjetju napravili red in omenogčili nadaljnje izigravanje pozitivnih zakonikih predpisov, je Elektro-gospodarstvo Slovenije pripravilo za računovodjo Elektro-Krško priznanje strokovnjaka za računovodstvo tov. Ivana Kušarja. Ta je res 18. aprila t. l. nastopil službo, začel prevzemati posle in že tudi sestavljal načrt za korenito reorganizacijo celotnih administrativnih poslov. Toda 6. maja je prejel naslednji dopis:

»Dne 27. aprila 1955 je bilo na seji upravnega odbora sklenjeno, da ostane stanje osebja v računovodstvu nespremenjeno. S tem je torej odločeno, da Vas ne sprejmemo v delovno razmerje. — Pers. št. 974 Gliha Julij, direktor.«

Na leto dni strogega zavora obsojeni računovodja Anton Piltaver se je namreč pritožil zoper razsodbo okrajnega sodišča v Novem mestu in upravni odbor podjetja očitno ni imel nujnejšega dela, kakor da je sklenil, da »ostane stanje v računovodstvu nespremenjeno«, to se pravi, da ostane zaradi gospodarskega kriminala in izigravanja zakonov na leto dni strogega zavora obsojeni računovodja Piltaver na svojem mestu, od Elektro-gospodarstva pripravljeno strokovnjak pa naj pobere šila in kopita, da ne bo »motil« njihovega poslovanja.

To je tipičen primer protiziranja in zaščite strokovnjaka za izigravanje zakonikih predpisov. Kaj pravi k temu delavski svet? Kaj je storila sindikalna podružnica? Mar bošta to mirno gledala in dopustila, da še nadalje šarijo v podjetju ljudje, za katere je sodno ugotovljeno, da so gospodarski škodljivci? R. O.

Republiško tekmovanje steno-grafov in strojepiscev

zapel delavski svet, o delu odbora za zaščito dela, o delavskem in družbenem upravljanju, o tečajih za družbene probleme in o delu za strokovno, kulturno in politično razvednanost delavcev, o vzgoji vajencev, o nadaljnjem delu pri uvajanju novega tarifnega sistema itd. Ugotovljeno je bilo, da morajo sindikalne organizacije posvetiti največ pozornosti delavskemu in družbenemu upravljanju, novi tarifni pravilniki pa pomenijo šele začetek dela za uvedbo novega tarifnega sistema. V pogledu zdravstva so važni preventivni ukrepi za preprečevanje obolenj in namerava zato odbor za zaščito dela v kratkem zdravniško pregledati vse vajence in vse mlade delavce po podjetju »Kremen« in na drugih zdravju nevarnih mestih. V okraju je 664 delovnih invalidov, do katerih pa imajo podjetja često še vedno zelo nesocialne odnose. Delavsko upravljanje je še šibko in slabo razvito zlasti v manjših obrtnih podjetjih, strokovnemu usposabljanju delavcev pa je treba posvečati pozornost, ker je stopnja strokovne usposoblosti delavcev v novomeškem okraju na splošno še zelo nizka. Prav tako je število vajencev glede na potrebe rastoče industrije zdaleč premajhno in je treba vključevanju mladine v ukupni posvetiti več pozornosti. V najkrajšem času bo prišlo do združitve okrajnih sindikalnih svetov Novo mesto in Črnomelj, nato pa do formiranja

SAH

OB ROBU dogodkov

Obojestransko obojavljanje?

V članku »Pravde«, ki je na Zahodu vzbudil precejšnje zanimanje, je precej resnice, le da je morda preveč enostransko prikazana. Res je, da so sledile zahodnemu predlogu o četverni konferenci izjave, da je treba z Rusi govoriti s stališča moči (Eisenhower), da je treba doseči zmanjšanje sovjetskega pritiska na države Vzhodne Evrope (Dulles) in da se britanski konservativci v volilni kampanji hvalijo s to uspešno — upajmo — diplomatsko akcijo. Vse to seveda ne more upliniti dobro na pričakovanja na uspeh četverne konference, še posebno, če so ameriški državniški svoje besede mislili resno in če se niso z njimi le zavarovali pred očitki svojih senatorjev, da so kompromisariji, kakor to zagotavljajo nekateri opazovalci.

Vendar pa ne gre za to. Spetovno javno mnenje prikazuje, celo zahteva sestanek velikih štirih, in sicer ne zato — da bi se takoj prvič uredile vse svetovne probleme, ampak da bi se vsaj pogovorili o njih, kar bi že precej prispevalo k obojestranskemu razumevanju. Če so nekatera stališča Zahoda za Sovjetsko zvezo nesprejemljiva, potem je res tudi obratno. Z obojestranskimi očitki pa se tega antagonizma ne bo dalo odstraniti, še manj pa pripraviti tla za uspešno posvetovanje velikih.

V članku »Pravde« pa je tudi očitke, ki je nerazumljivo. Gre za polemiko okoli kraja, kjer naj bi se državniški sestali. Moskva zahteva, naj bi bil sestanek na Dunaju, kjer so za vsi pogoji, ne pa v Lovani, kot to predlaga Zahod.

Toda tudi za to ne gre! Če bi bila dobra volja na obeh straneh, potem bi moralo biti vprašanje kraja sestanka najmanj enako pomembno. Človek dobi vtis, da so veselite predlagale, oziroma sprejele zamisel o četvernem sestanku samo, da bi ugodile javnemu mnenju, ki zahteva, naj ne ostane zamujena niti ena priložnost za izboljšanje svetovnega položaja, da pa se njim samim prav nič ne mudi, da bi se resno pomislile o tem, kaj bi bilo storiti, da bi svet svobodnejše zadihal.

Negotovi glasovi

V nedeljo se je končal zadnji teden volilne kampanje v Veliki Britaniji, ki je potekala ob precejšnji apatiji volivcev. Pa tudi sami protagonisti so se komaj nazadnje iztrgali iz gentlemanskih okvirov parlamentarne debate in izmenjali nekaj primkov, ki dajejo volilnemu boju tisto značilno barvo. Attlee je ugotovil, da je Churchill kameleon, v zameno je dobil od živahnega Winnieja »pisanege politikanta«, statistiki opazovali, komentatorji in drugi politični vidci pa so objavili, da utegnejo »konservativne svinje« (autor: Aneurin Bevan) odnesti lepo zmago s sto mandati večine.

Na tabelah političnih totalizatorjev kotirajo stare o izdani volitev 5:1 v korist konservativcev, anketa »News Chronicle« je pokazala, da bo predneset odstotkov volivcev glasovalo za torijevce, sedemindesetdeset za laburiste, ostane je negotov.

Laburisti so v skrbi, da ne bi odbili »plavajočih« in s tem storili odločilno napako. Namesto, da bi razgibali svojo »publiko«, so negovali omahljive. Apatija solidnih laburističnih volivcev je bila očitno že pri zadnjih občinskih volitvah.

Socialistični volilec glasuje najboljše, kadar je s čim nezadovoljen. Dokaj medla laburistična kampanja množici svojih pristažev ni znala dokazati, kako nevarna in varljiva je konservativna teza, da ni resnične nasprotja med »svobodo in blaginjo« in laburistično zamisljivo »socialne države«.

Vse kaže, da je uspravanka o »konservativnem blagostanju« obrodila svoje sadove in da laburisti niso znali dokazati svojim volivcem, da ni res, da »ni prave izbire«. Socialna politika je sprejemljiva za torijevce samo, kadar sta obe stranki v parlamentu skoraj enako močni, opozarja laburistični tehnik »New Statesman and Nations«. Tak je bil položaj v zadnjem parlamentu. Če pa bi konservativci dobili veliko večino, utegnejo prevladati tisti torijevski elementi, ki jim razgovori na najnižjem nivoju ne dišijo, ki jim ni do Butlerjeve umerjene gospodarske politike, ki mislijo, da varnost Britanije zahteva podreditve željam ameriških republikancev, svarti »Statesman«.

Odločili bodo trije odstotki neodločnih... Jkš

Novi nemiri v Severni Afriki

Posvetovanje francoskih, britanskih in ameriških predstavnikov naj bi preprečilo »vmešavanje od zunaj«. V Parizu se nadaljujejo francosko-tunizijski razgovori, pri katerih bo sodeloval tudi predsednik tunizijske vlade

Pariz, 23. maja (Reuter). Sinoči so bili v vsej Severni Afriki nemiri in atentati. V bližini Maroka sta bila ranjena dva francoska vojaka, v mestu pa ubit en Evropejec. Vojaske in policijske patrulje so križarile po Batni in Alžiru. V Batni so uvedli po izropanju neke trgovine in nekega avtobusa policijsko uro. V Casablanci je v tovarni kemičnih izdelkov nastal požar. Desničarski »Aurores« trdi

Tahar ben Amer, predsednik tunizijske vlade

danes, da v Severno Afriko htopajo orožje čez mejo Libije in Španskega Maroka. Iz zivačji neredov imajo pomagati

Stavka britanskih pristaniških delavcev

Napovedana je tudi stavka železničarjev

London, 23. maja (Reuter). Davi je začelo stavkati 15.000 pristaniških delavcev petih največjih britanskih pristanišč. Stavkajoči zahtevajo zvišanje plač in priznanje pravice do sodelovanja v industrijskih združenjih sindikat pristaniških delavcev.

Predsednik britanske vlade Eden je opozoril stavkajoče, da bo ustavitel obratovanja v pristaniških povzročila velike motnje v britanskem gospodarstvu. Stavkajoči pa so davi vzlic temu ustavili delo. Pristaniški delavci Londona, Liverpoola, Birkenheada, Manchesterja in Hulla upajo, da se jim bodo pridružili tudi pristaniški delavci drugih britanskih pristanišč.

Konec tega tedna bo začelo stavkati tudi okrog 70.000 železničarjev. Minister za delo

Napovedan obisk norveškega strokovnjaka

Beograd, 23. maja (Tanjug). Te dni bo prispel v Beograd g. Rudolf Regsted, vodja oddelka za vzhodne države v ekonomskem oddelku ministrstva za zunanje zadeve Norveške. G. Regsted, ki je sedaj v Bukarešti kot vodja trgovske delegacije na pogajanjih z Romunijo, se bo v Beogradu pogovoril o možnosti podaljšanja irgovskega sporazuma z Jugoslavijo.

Takoj, ko je bilo objavljeno, besedilo avstrijske državne pogodbe, so začeli zahodnonemški listi, ki so pod vplivom velike industrije, očitati avstrijski vladi, da je pri sklepanju državne pogodbe s sovjetskimi predstavniki sebično nastopala ter popolnoma omoževala mnoge gospodarske interese svojega najbližjega sosedja Zahodne Nemčije.

Med Bonnom in Dunajem se je tako razpil temen oblak, kajti v Zahodni Nemčiji se čedalje bolj poudarja mnenje, da bo morala Zahodna Nemčija za avstrijsko samostojnost mnogo žrtvovati. V avstrijski državni pogodbi je upoštevano samo tako imenovano malo nemško imetje v vrednosti do 10.000 dolarjev, medtem ko bo več vredno imetje po državni pogodbi pripadalo Avstriji. Razni listi, ki so v zvezi in pod vplivom zahodnonemških industrijev, so poudarjali, da je to velika krivica, in pod vplivom takega pisanja je tudi vodja nemške trgovinske misije avstrijski zvezni vladi izjavil, da vlada v Bonnu z določili avstrijske državne pogodbe ne more biti zadovoljna.

Potem so začeli tudi drugi zahodnonemški listi, ki niso neposredno odvisni od industrijev, poudarjati, da je bila avstrijska državna pogodba sklenjena brez vsakega ozira na interese najbližjega sosedja. Tako so pisali tudi potem, ko sta avstrijski sekretar ing. Raab in državni sekretar dr. Kreisky

neko drugo vojaško postajo so bili ranjeni štirje vojaki.

V Tunisu je včeraj bomba porušila sedež stranke Neodestur. Policija misli, da je bilo to maščevanje za uboj nekega prvaka stranke stari Destur, ki je nasprotoval francosko-tunizijskemu sporazumu o notranji avtonomiji Tunizije.

Iz Pariza poročajo, da so se danes popoldne nadaljevali francosko-tunizijski razgovori. Predsedoval je minister za Tunizijo in Maroko Pierre July. Gre za dopolnilno konvencijo o zdravstveni službi, civilnem letalskem prometu in železniškem prometu v Tuniziji.

Predsednik tunizijske vlade Tahar ben Amer bo verjetno v četrtek prispel v Pariz.

V Južnem Vietnamu še ni miru

Sajgon, 23. maja (AFP) V zahodni Košinski se povečuje napetost in nekateri opazovalci se boje, da bi prišlo do skorajšnjih sovražnosti med vladnimi silami in enotami ločine Hoa Hao. Južnovietnamske oblasti bodo popolnoma reorganizirale svoje sile na tem področju. Rekvirirane bodo mnogo letal civilnega letalstva za prevoz v Sokrang, južnovietnamsko vojaško in letalsko oporišče, 150 km jugovzhodno od Sajgona. Poročajo tudi, da je 30 km jugovzhodno od Sajgona prišlo do resnega spopada med enotami ločine Bin Ksijem, ki jih vodi general Van Vjiem, ter nekimi bataljonom narodne vojske. Obe strani sta imeli baje velike izgube.

Iz britanskega zunanje ministrstva se je zvedelo, da je predsednik britanske vlade Anthony Eden prejel brzojavko »revolucionarnega odbora« Juž-

nega Vietnamu, ki pravi, da namerava strmoglaviti poglavarja vietnamske države Bao Daja. Pooblaščen britanski krogi menijo, da to sporočilo ne bo prav nič vplivalo na stališče britanske vlade. V njenih očeh ta odbor »nima nikake vladne podlage« in njegovi sklepi potemtakem nobene veljave. Britanski pooblaščen krogi opozarjajo na to, da Velika Britanija priznava državo Vietnam, ima z njo diplomatske stike in priznava Bao Daja kot poglavarja južnovietnamske države.

Krišna Menon o svojem posredovanju

Hongkong, 23. maja (AFP). — Vodja indijske delegacije v Združenih narodih Krišna Menon, ki je včeraj prispel v Hongkong iz Pekinga, je izjavil, da predsednik kitajske vlade Ču En Laj želi prijateljske zveze z ZDA. Govoreč na tiskovni konferenci, je Menon pripomnil, da je med bivanjem v Pekingu dobil vtis, da si kitajska vlada iskreno želi, da bi sedanja napetost v svetu postopila. Pripomnil je, da za sedaj ne bo odstopoval v Severni Vietnam in da ne ve, če bo spet potoval v Peking. Ko so ga vprašali, če namerava odstopovati v Washington in London, je indijski delegat odgovoril, da glede tega nima nikakih načrtov in da bi mu morale ZDA in Velika Britanija najprej poslati povabilo. Jutri bo Krišna Menon odstopoval v Delhi, kjer bo predsedniku indijske vlade Nehruju podal izbrano poročilo o svojem poslanstvu.

Mrzli val v Avstriji

Dunaj, 23. maja (AFP) Avstrijo je zajel mrzli val. Davi so imeli temperaturo pod ničlo, v planinah pa je zapadel sneg. Zametel je več prelazov. Pot na Grossglockner je na nekem klancu popolnoma zasnežena.

TELEGRAMI

PARIZ, 23. maja (AFP). Davi se je na sedežu UNESKO v Parizu začel sestanek posvetovalnega odbora za pripravo konference o uporabi atomske energije v miroljubne namene.

MARSEILLE, 23. maja (AFP). Davi se je v Marsellu začel mednarodni kongres o uporabi ultra zvoka. Skiciralo ga je marsejsko znanstveno središče pod pokroviteljstvom mednarodne komisije za akustiko.

SANTIAGO DE ČILE, 23. maja (AP). Čilska vlada je sporočila, da so bili prejšnjo noč aretirani štirje višji oficirji čilske vojske. Obtoženi so, da so pripravljali upor v čilski vojski.

WASHINGTON, 23. maja (AFP). Komisija za atomsko energijo je

NOVICI V SLIKI

Na VIII. zasedanju svetovne zdravstvene organizacije OMS v Mexico Cityju so našemu predstavniku dr. Andriju Stamparju podelili nagrado ustanove »Leon Bonard«. Med razpravljanjem o delovanju svetovne zdravstvene organizacije je jugoslovanski predstavnik Moma Marković poudaril, da so na pobudo te organizacije številne države začele izvajati zelo pomembne zdravstvene programe. Opozoril je tudi na dejstvo, da bo v sedanjem položaju popuščanja mednarodne napetosti OMS lahko prispevala k praktičnemu izvajanju koeksistence med državami z različnim družbenim sistemom. V dobi atomske energije pa bo glavna naloga OMS, da bo izgladila prepade, ki obstajajo med bolj in manj razvitimi državami. To bo nova in važna odgovornost. (Na sliki: od desne na levo dr. Andrija Stampar, Moma Marković in dr. Voja Djukanović v Mexico Cityju.)

Dokaz ugodnega razvoja

Indijsko mnenje o obisku iz ZSSR v Evropi

New Delhi, 23. maja (Tanjug). Ugledni indijski časopis »Hindu« iz Madrasa piše davi, da Indija pozdravlja obisk sovjetskih voditeljev. V ovdnu razglablja o pomenu obiska sovjetskih voditeljev v Beogradu. Po mnenju časopisa pomeni ta obisk dobrohotno spremembo v dosedajni sovjetski politiki. Uspeh take konference, nadaljuje časopis, je lahko samo ugoden. Obiski drugim državam bi utrdili zaupanje v koncepcijo koeksistence.

Delhijski »Times of India« vidi v tem obisku manifestacijo ugodnega razvoja v Evropi. Azijski optimizem, ugotavlja časopis, je našel svoje potrdilo v evropskih dogodkih, ki jih je mogoče razlagati s stvarnejšim stališčem in za-

vestjo, da je prava pot koeksistence, ne pa nadaljevanje hladne vojne.

Časopis »Statesman« pozdravlja pot predsednika Nehruja v Jugoslavijo. Sovjetsko zvezo in Avstrijo, poudarjajoč, da bo njegov obisk dal priložnost, da se bo indijski

predsednik seznanil z najnovjšim razvojem in odzivo evropskih prestolnic na dogodke. Za vse to so dani pogoji, piše časopis. Nehru in Tito sta navezala tesne prijateljske stike in Indija upa, da bo tudi v Avstriji našla prijatelje.

„Il Lavoratore“ o sovjetskem obisku v Jugoslaviji

Trst, 23. maja. Današnji »Il Lavoratore« je objavil resolucijo, v kateri je centralni komite italijanske KP na Tržaškem zavel svoje stališče do sovjetsko-jugoslovanskih razgovorov v Beogradu. V resoluciji pozdravlja napovedane sovjetsko-jugo-

slovanske razgovore kot prispevek k mednarodnemu pomirjenju ter piše, da je zboljšanje odnosov med ZSSR in Jugoslavijo v interesu obeh držav in vseh tistih, ki se bore za sodelovanje med narodi z različnim socialnim sistemom. V istem odstavku pa resolucija opozarja na določene elemente in tisk, ki bi hoteli popačiti namei beograjskih razgovorov, »da bi vnesli zmedo med delavce in minirali enotnost naše partije.« V resoluciji poudarja, da ni nobene potrebe popravljati dosedanje delovanje partije ter da ne t.d.o spremenili svojih načel dosedanje politične linije in delovanja.

V isti številki napada »Primorski dnevnik«, ker »opagira za USI ter piše, da ne more priti do nobene normalizacije med italijansko KP in »elementi« tipa Magnacuchi («Magnan», Cuchi, voditelja USI-Zveze neodvisnih socialistov). S. L.

Grški protest

Atene, 23. maja (AFP) Ministrstvo za zunanje zadeve Grčije je izročilo včeraj britanskemu veleposlanstvu v Atenah protisno noto proti ravnanju britanskih oblasti na Cipru s grškimi letalci, ki so se vrnili s Koreje. Grška vlada protestira, ker britanske oblasti niso dovolile tem letalcem, da bi zapustili letališče v Nicosiji in se napotili v mesto. V noti poudarja, da so bile grške eskadrare podrejene Združenju poveljstvu v Tokiju, ne pa grškemu

Obisk jugoslovanskih novinarjev v Italiji

Podpredsednik italijansko-jugoslovanske zbornice v Beogradu

Beograd, 23. maja (Tanjug). Po bivanju v Ljubljani in Zagrebu je prispel v Beograd podpredsednik italijansko-jugoslovanske trgovinske zbornice dr. Emilio dala Volta. V Beogradu se bo z zastopniki zvezne zunanjetrgovinske zbornice in prizadetih podjetij pogovoril o trgovinskih zamjenjavi. Verjetno je, da bo dr. Dala Volta sodeloval tudi na ustanovni skupščini jugoslovansko-italijanske zbornice, ki bo 8. junija v Beogradu.

Trst, 23. maja. Deset jugoslovanskih novinarjev je popoldne na povabilo Združenja piemontskega tiska prišlo na desednevni obisk v Severno Italijo, kjer si bodo ogledali razne tovarne in gospodarske ustanove. V delegaciji, ki jo vodi direktor zagrebškega »Vjesnika« Palavršič, so novinarji iz vseh jugoslovanskih republik in predstavniki lista »Voce del Popolo«, glasila italijanske manjšine v Jugoslaviji. S. L.

Ustavne spremembe v Južni Afriki?

Capetown, 23. maja (Reuter). V predstavniškem domu južno-afriškega parlamenta se bo danes začela debata o predlogu zakona o razširitvi senata. Vlada si namerava s povečanjem števila senatorjev od 48 na 89 zagotoviti dvotretnjinsko večino v obeh domovih. Zastopniki opozicijske stranke praviyo, da bi hotela vlada s tem zakonskim predlogom pravzaprav spremeniti dosedajni ustavo in uvesti enostranski sistem. Vlada nacionalistična stranka ima tudi sedaj večino v obeh domovih parlamenta.

Izredna gospodarska pomoč Italiji

Rim, 23. maja (AFP). Danes sta predsednik italijanske vlade Mario Scelba in ameriška veleposlanica v Rimu Clara Lucce podpisala sporazum, v katerem so ZDA odobrile Italiji izredno pomoč 50 milijonov dolarjev. Glede te pomoči se je bil predsednik italijanske vlade dogovoril, ko se je mudil v Washingtonu.

Sekretar krščansko demokratske stranke Fanfani je v govoru, ki ga je imel v Marsellu kot gost kongresa francoske republikanske stranke, izjavil, da bo italijanska zunanja politika usmerjena k mirni koeksistenci v svetu. Po njegovih besedah pa je pogoj za koeksistenco utrditev solidarnosti zahodnih sil.

Spor med Bonnom in Dunajem

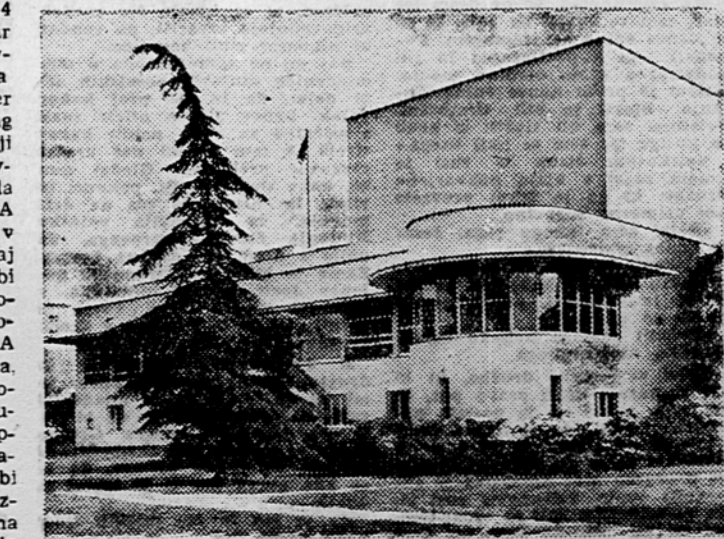
izjavila, da se hoče dunajska vlada čim prej sporazumeti z bonnsko vlado glede odškodnin za nemško premoženje v Avstriji, prav tako kakor je tudi že izrazila svojo pripravljenost za razgovore z Jugoslavijo, čeprav je bilo po državni pogodbi celotno avstrijsko imetje v Jugoslaviji brez odškodnine prepusteno Jugoslaviji.

Po avstrijskih cenitvah, ki jih tudi zahodnonemški ekonomisti še niso mogli doslej negirati, je vrednost nemškega imetja v Avstriji približno 4 milijarde nemških mark, kar ustreza obsegu letošnjega avstrijskega državnega proračuna Ta številka pa je fiktivna, ker še ni nobenih stvarnih podlag za točno vrednotenje. Največji del tega imetja pa je bil v sovjetski zasedbeni coni in spada tako v kompleks podjetij USIA (uprava sovjetske imovine v Avstriji), ki jih bo avstrija zdaj po sklenjeni državni pogodbi šele prevzemala in jih bo morala tudi odkupiti s 150 milijoni dolarjev. Od tega, v USIA vključenega nemškega imetja, ni imela Avstrija nobenih koristi in ko bo zdaj plačala ruskim koristnikom veliko odkupnino, je pač zelo neumestna za zahodnonemška zahteva, naj bi avstrijska vlada že danes razložila, kako je pripravljena odkupovati nemška podjetja in nemško imovino na svojem

področju, od katere pa pravzaprav dolgi deset let ni imela nobene koristi.

Zahodnonemški listi, ki so pod vplivom nemške velike industrije, trdijo, da je Avstrija pri sklepanju državne pogodbe popolnoma pozabila na Nemčijo, ne pomislijo pa, da je bila Avstrija zadnji in najšibkejši partner med petimi podpisniki državne pogodbe ter da ne zaslužijo nobenega očitjanja tudi zaradi tega, ker še ni mogla

priti do tega, da bi izrekla svojo zadnjo besedo o rešitvi vprašanja odškodnine za nemško imovino v Avstriji v okviru državne pogodbe in morda tudi izven nje. Še bolj se čudijo na Dunaju zaradi pisanja nekaterih zahodnonemških časopisov zaradi tega, ker se je tudi vlada v Bonnu doslej vedno pokorila »višji sili« in je bil zahodnonemški kancler dr. Adenauer popolnoma zadovoljen, ko je morala Zahodna

Palaca Bundostaga v Bonnu

Od tovarne topov do moderne tovarne avtomobilov

Kragujevac, maja. Na poti v Kragujevac smo srečali desetine kamionov s tremi krogli, na katerih je bilo napisano »TAM«. Srečali smo tudi nekoliko svetlosivih osemtonskih kamionov z oznako »FAP«. Poleg tega je bilo na avto-
buse, ki so jih izdelali v Turčiji in Albaniji... Veliko naših industrijskih podjetij, tovarni ali rudnikov ne more oskrbeti pravočasnega prevoza, ker jim primanjkuje prometnih sredstev. Avto-moto vozila je zahtevala ukinitve uvoznega faktorja za avtomobile, ker bi se s tem povečalo število motornih vozil in ker je to v interesu našega gospodarstva sploh.

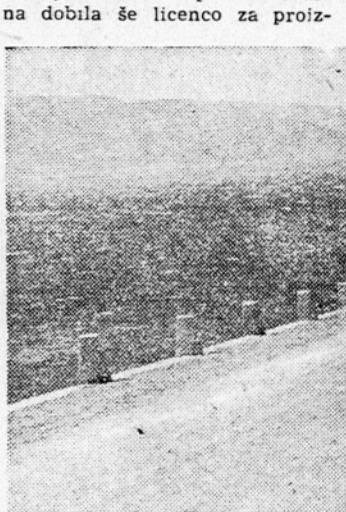
Poleg znamk »TAM« in »FAP« na avtomobilih se bi kmalu pojavila še nova znamka, in sicer »Crvena zastava«. To je znamka tovarne avtomobilov v Kragujevacu. Tovarna »Crvena zastava« je začela s proizvodnjo topov že med srbsko vojno. Ta značaj, to tovarne orožja, je obdržala skoraj vse do današnjih dni, dokler se tej proizvodnji ni pridružila tudi še proizvodnja avtomobilov. In tako bo iz tovarne izšlo desetine potniških avtomobilov, kamionov, kamionetov, traktorjev in drugih vrst motornih vozil. Začetek proizvodnje je sicer še skromen. To je dejansko šele priprava za obvladovanje proizvodnje. Toda kljub temu tovarna dnevno izdelava 5 avtomobilov tipa »I. 400 A« na dan. Kmalu pa se bo to število povečalo, tako da bo tovarna v eni izmenici izdelala 20 vozil, tako da bo tovarna lahko krila trenutne potrebe naše države po potniških avtomobilih in kamionetih. In se en polje: tovarna sedaj montira iz uvoženih delov ter se samo nekaj delov na avtomobilu, ki so domačega izvora. Toda že konec leta bo iz 35% sestavnih delov domače proizvodnje, bodisi same tovarne »Crvena zastava« oziroma naših drugih tovarni.

POT DO PRVEGA VOZILA

Dva meseca je po prasnih razritih in izlokanih poteh Srbije, Hrvaške, Črne gore in Makedonije potovala kolona 12 terenskih tipov »Jeepe«. Mnoge evropske in ameriške firme so se borile za prestiž. Kolona je prevozila nad 5000 km in tako je padel izvor na »Fiat«. Poleg dobre kvalitete samega vozila je bilo pomembno pri izboru tudi dejstvo, da so bili pogoji za pridobitev licenc zelo ugodni. Tovarna je pod pogojem, da se odkupi 200 terenskih vozil, brezplačno odstopila licenco in dovolila, da se licenca razširi tudi na druge domače tovarne.

S terenskih vozil je tovarna potem prešla na potniška vozila.

la. Najprej si je tovarna zagotovila licenco za proizvodnjo avtomobilov tipa »I. 400 A« pod istimi pogoji kakor za terenska vozila, potem licenco za potniški avto »I. 900 A«, za kamionet z nosilnostjo 1,4 tone ter licenco za ljudsko vozilo tipa »Campagnola« ter traktor goseničar, v kratkem pa bo tovarna dobila še licenco za proiz-

Jadranska cesta, speljana ob slikoviti jadranski obali od Pulja mimo Reke ter naprej skozi Crkvenico do Novoga, je segla te dni še dalje proti jugu. Dobra je in izročen prometu je bil odsek med Novim in Senjem in sedaj nadaljuje njeno graditve v smeri Karlobaga. Poleg dobre avtomobilne ceste Ljubljana-Reka je sedaj jadranska cesta povezana z notranjostjo turistično urejeno avtomobilsko cesto od Reke čez Karlovac do Zagreba, inozemska turistična podjetja so o novi cestah že obveščena in upravičeno pričakujejo letos velika prometna vozila na teh novih poteh. Na sliki je del ceste med Novim in Senjem, ki je speljana tik ob morju.

vodno malega avtomobila tipa »Fiat 600«.

Prvi potniški avtomobil tipa »I. 400 A« je bil izdelan v tovarni že konec lanskega leta in se za ta tip kupci zelo zanimajo, saj je bilo samo na zagrebškem velesejmu sklenjeno nekaj pogodb za nabavo nad 300 avtomobilov. Tovarna je pred kratkim izdelala tudi kamionet tipa »Fiat 645«. Ne bo dolgo, ko bo tovarna proizvajala že nekaj vrst in tipov avtomobilov, kamionetov, kamionov in raznih specialnih motornih vozil, čez tri leta pa bo tovarna osvojila tudi proizvodnjo vseh avtomobilskih delov. Seveda pa je za to potrebno zagotoviti kvalitetne domače surovine, razširiti sodelovanje z drugimi domačimi tovarnami, pripraviti opremo za serijsko proizvodnjo ter preskrbeti dovolj sposobnih kadrov.

I. Stojilkovič

KAKO PROTI alkoholizmu?

O tem vprašanju se zelo mnogo razpravlja. Priznati je treba, da niso majhni napori raznih organizacij, tako Rdečega križa za preprečevanje ljudi o škodljivosti alkoholizma kot raznih zdravstvenih ustanov za zdravljenje alkoholikov. Vendar pa je storjenega še vse premalo in predstavlja danes alkoholizem pri nas še vedno veliko družbeno zlo. Zamislimo se samo nad tem, koliko milijard požene letno po grlu, koliko prometnih in raznih drugih nesreč je zakrivil alkohol, koliko družinskih tragedij je povzročil alkohol in kako marsikje negativno vpliva na vzgojo mladine, koliko škoduje zdravju, delovni storilnosti...

Prav zaradi tega mislim, da smo storili mnogo premalo v boju proti temu pojavu. Tu ni dovolj samo to, da preprečujemo ljudi o škodljivosti alkoholizma in dajemo možnost zdravljenja kroničnim alkoholikom. Za uspešno borbo proti alkoholizmu moramo uporabiti tudi obširne ukrepe. Ne na tak način, kakor so morda v 17. stoletju zavrili alkoholike in kot je to pred nedavnim predlagal nek ljubljanski odbornik; da bi namreč pijanca pritezali na osla in ga vodili po mestu... Tako razpravljanje pač ne spada v našo dobo in zato je potrebno spregovoriti o drugih stvareh.

Kljub temu, da se že precej časa razpravlja o zakonu o vinu in da se je v zvezi z ljudski skupščini poudarila potreba po čimprejšnji izdelavi tega zakona, ga še vedno ni. Zato je tudi možno, da danes pod raznimi imeni vin in žganih pijač prodajajo najrazličnejše alkoholne pijače. Zanimivo bi bilo na pr. ugotoviti, koliko kraškega terana

pridelajo na Krasu in koliko »vina« s to oznako je pri nas v prodaji. Tu vprašanje je lahko upravičeno postavil za vse vrste vin, ki se v lepih buteljkah z lepimi etiketami prodajajo pri nas. Vina, ki jih prodajajo naša podjetja za promet z vinom, imajo vedno enako barvo, enak okus, enak odstotek alkohola, pa čeprav je bila eno leto dobra letina, drugo pa slaba in se pri proizvajalcih ta razlika v letini pri vinu dokaj različno opazna. Ali pa vzemimo samo steklenico »slivovke«, ki jo v lepih steklenkah z okusno izdelanimi etiketami, prodajajo po vseh naših trgovinah. Pa jo primerjajmo z domačo slivovko, kuhano samo iz sliv, ki bo imela enak odstotek alkohola, ali ne bo razlika ogromna? Zato se pač lahko upravičeno sklepa, da je pretežni del raznih »vin« in »žganih pijač« bolj delo mojstrov kemije, kot pa vinogradnikov. Razumljivo pa je tudi, da so take umetne alkoholne pijače zdravju in vsem posledicam še bolj škodljive, kot naravne alkoholne pijače. Zato bi bil zakon o vinu potreben čimprej, zakon, ki bi ostro ločil naravna vina od umetnih pijač in ta zakon bi bilo potrebno z vso doslednostjo izvajati.

Rdeči križ je pred nedavnim razvil agitacijo za uživanje brezalkoholnih pijač. Toda koliko je še danes gostinskih obratov in to v takih krajih, kjer so priljubljene izletniške točke, kjer lahko od brezalkoholnih pijač dobita samo kakšen slab umeten malinovec ali pa še tega ne. Ali ne bi bilo prav, da bi poseben predpis določal, da mora imeti vsako gostinsko podjetje toliko vrst različnih brezalkoholnih pijač, kolikor ima alkoholnih. Brez dvoma bi ta

ukrep mnogo prispeval k zbijanju alkoholizma, ker prav zaradi pomanjkanja brezalkoholnih pijač mnoga gostinska podjetja danes gosta enostavno silijo, da uživa alkohol, če hoče malo počiti in se odžejati.

Pri vsem problemu pa je najvažnejše to, da ustvarimo pravilno sorazmerje med cenami alkoholnih in brezalkoholnih pijač. Danes so te cene precej enake. Liter borovničevega bisera ali grozdnega soka stane toliko, kot liter vina. Ta odnos je potrebno izpremeniti. Brezalkoholne pijače bi morale biti vsaj dva do trikrat cenejše od alkoholnih. To bi se moralo doseči tako, da bi se s posebnim davkom na alkoholne pijače ustvarjala sredstva za regresiranje brezalkoholnih in za povečanje kapacitete industrije za predelavo brezalkoholnih pijač.

Pa še nekaj ob koncu. Skoro po vseh gostinskih lokalih visi tablica z napisom: »Mladini pod šestnajstim letom in vinjenim gostom ne izdajamo alkoholnih pijač.« Toda koliko se to izvaja? Koga se smatra za vinjenega? Kje je tista meja, ko osebe v gostinskih lokalih smatra, da je post raven in mu alkoholnih pijač več ne izda? Mislim, da zelo daleč, ker pač lahko stalno vidimo po raznih gostinskih obratih, da če gost ne dela prav grozovitega trušča in če le ni toliko vinjen, da ne bi bil več sposoben naročiti novega litrčka, mu ga vedno prav radi prinesejo.

Zakaj je potem potrebna tista narola na steni?

Mislim, da je vredno vprašanja alkoholizma posvetiti čimveč skrbi. Uspehi pri tem bodo v veliko korist vsej naši skupnosti. Sergej Vošnjak

Vse dobro, kar sem tukaj našel, vsa tovariška pozornost do mene, je izobilno v tej uniformi. Najbolj me je čutil, da se postalo nekaj korak mi je čvrst, če bi mi kdo odredil, naj jo sletem, verjete, tovariši...

Tak je bil Miladin Vučković, mladenič iz okolice Šabca, pred letom ali dvema letoma. Danes pa je že v seznanju najboljših. Malo je ljudi z enakimi življenjskimi doživljaji. Gojenje, mlajši vodnik Jocić je imel povsem drugo preteklost. Navadna otroška leta pod priškom sramna kmetička hiša, sanje zgodnje mladosti, zanos, želje...

Pišem že nekoliko let, tako tako brez ambicij, toliko, da povem, kar se je v meni nabralo v letih. Piše dnevniki, vendar se mi ni posređilo dobiti kakšne odlomke. Jocić je eden izmed tistih značajev, ki neradi govore o sebi. Takšen je tudi v šoli. Ko je nedavno dobil slabo oceno iz francoščine, bi se kmalu živ snedel, pripovedujejo tovariši, pa vendar ni nikomur znal besedice.

Naj mi ne zameri, toda o tem mladeniču sanjavih pesniških oči bi dejal, da je vse prej kakor vojak, kadar pa da oficir znak s piščalko za zbor, pohiti kakor strela. S tem je bil naš kratki razgovor prekinjen. Gledal sem ga, kako stoji v vrsti, pokonci in misli, da res ne drži mnenje, da napravijo v oči življenje človeka surovega, da ubija v njem vsa drobna fustva. Zame je bil v tem trenutku golem Jocić primer individua, v katerem sta združena vojak in pesnik, ne da bi bilo eno v škodo drugega.

Z Jovanovičem, Nedelcem in drugimi nisem govoril. Zdelo se mi je, da imajo vsi ti mladeniči zanimivo preteklost in da bi bilo treba, da se kmalu živ snedejo, pripovedujejo tovariši, da bi se kdaj kecal, ker si je izbral ta poklic...

Da je to in sto mladih ljudi našo svojo pot. M. Kralj

KULTURNI RAZGLEDI

Začetki slovenskega impresionizma

S to razstavo v Jakopičevem paviljonu se je želela Narodna galerija — v vrsti spominjskih prireditvev — jubilejno slovenske moderne — oddolžiti tistim našim likovnim umetnikom, ki so popeljali slovensko umetnost v začetku 20. stoletja na novo, po izrazu in vsebini zavestno slovensko pot.

V literaturi nam je položaj ob nastopu moderne najznejši kot pa v likovni umetnosti, kajti za široko publiko velja razvojna črta, ki je nakazana v stalni razstavi galerije in ki na videz ločeno poteka od Janze in Jurija Subica z njegovimi plenerističnimi in pariskiškimi pobudami preko Petkovskega sugestivnega realizma na Abetov kolorit in nato ob Ferdu Veselu in Ivani Kubilci do impresionistov. Ta diagram velja za razvoj slovenskega modernega slikarstva, ne pa za razvoj slikarstva na Slovenskem. Kajit veliko delo bratov Subicev je počela večina tujina Abze je bil za domačo umetnost varen le, v kolikor so se v njegovem münchenskem ateljeju zbirali naši impresionisti, in Vesel ter Kubica v naši umetnosti ob koncu stoletja nista zaorala odločujoče brazde. Del tistih slikarjev, ki so nekako »uradno« zastopali slovensko umetnost pred impresionisti, pa v galeriji skoraj ne srečamo, ker pač po kvaliteti zastajajo. Zato danes komaj še razumemo, kako je mogel nastop modernih povzročiti v dolini šentflorjanski tako pohujšanje, v čem je preklinjal s domačo preteklostjo in s čim revolucionarno kazal v bodočnost.

Večer madrigalov

VI. abonmajski koncert zbor mariborske Opere — Dirigent Slavko Zlatič iz Zagreba

Prvi del našega koncerta je obsegal dela srednjeveških skladateljev raznih narodnosti, tako na primer Sverreja Gallusa-Petelina, Nizemera, Arcačca in Lassa, Nemca Hasserja, Angleža Wilbyja in Francoza Jannequina; drugi del pa je bil posebej izključno italijanski skladatelj (Palestrina, Marenzio, Monteverdi in Banchieri).

Naloga, ki se je lotil dirigent, da bi lepe skladbe, ki so občinstvu dostajale po krivici ostale skoraj nezane, oživili, ni nikakor lahka, a vsekar hvale vredna. — Zbor je bil ubrana, plaščna masa, ki se je dala dirigentu voljno oblikovati. Prav pri tem koncertu se je pokazalo, koliko lahko doseže odlični dirigenti tudi v zelo kratkem času. Zlatič je s svojo sugestivno močjo premostil razdaljo par stoletij in podal skladbe na živ, občinstvo spremljalo in občudovalo, zato žel mnogo odobravanja. Zadnje skladbo — Bancherjev Kontrapunkt žival — je zbor moral ponoviti.

Da bi bil koncert čimbolj razumljiv, je uvod in kratki razlagi Dramme M. Bračka. Tako je bil stik poslušalcev s izvajalci tesnejši. Obisk tega odličnega koncerta je bil tako pčel, da pomeni za

nost. Medtem ko nam je takoj jasno, da je odmevala Murnova, Kettejeva in Zupančičeva pesem ter Cankarjeva beseda v domovini kot popolnoma novo razodetje, pa se komaj zavedamo, da je moral sonce nad polji na slikah Groharja, Jakopiča, Jame in Sternena najprej premagati ne samo akademski ateljejski mraz, ampak tudi zadelo navlako meščanskih salonov z makartskimi šopki na glasovirjih in da je patetični rodoljub le težko zamenjal reprodukcijo »Zrinjskega in Frankopana v ječi« z lirčno pesmijo impresionističnih brez. Stavek »Za Kranjsko lahko opravi vsa narocila en sam umetnik«, nam zveni kot trpi ki vodilni motiv iz te trudne preteklosti.

Če bi hoteli pomen naše likovne moderne govorno nazkazati, bi morala razstava imeti dva razdelka: na eni strani bi morala zajeti naš umetnostni položaj pred modernim münchenskim ateljejem zbirali naši impresionisti, in Vesel ter Kubica v naši umetnosti ob koncu stoletja nista zaorala odločujoče brazde. Del tistih slikarjev, ki so nekako »uradno« zastopali slovensko umetnost pred impresionisti, pa v galeriji skoraj ne srečamo, ker pač po kvaliteti zastajajo. Zato danes komaj še razumemo, kako je mogel nastop modernih povzročiti v dolini šentflorjanski tako pohujšanje, v čem je preklinjal s domačo preteklostjo in s čim revolucionarno kazal v bodočnost.

Ljubljansko Mestno gledališče je z uspehom gostovalo v Zagrebu

Ljubljansko Mestno gledališče je te dni podalo v goste v Zagreb, kjer je nastopalo v gledališču Komedija. Tisk oznanjuje ta obisk kot veliki dogodek v zagrebškem gledališkem življenju ter hkrati obznanje, da je bilo občinstvo premalo opozorjeno nanj.

Prvi večer so ljubljanci igrali »Srečnega fanta« Cliffordja Odetsa in o predstavi pisal kritik zagrebški Vesnik. Mladen Stary med drugim tako: »Dvomim, da bi moglo delo doseči zaželene efekte brez določnega režijskega koncepta in brez igralske diferenciacije likov, brez izražanja vseh priravnih posebnosti priznanja tako igralcem kot režiserju. Besede in stavki bosalnega dialoga, ki so obogatili

te, ker teh instrumentov šola se ne premore, potek pa poteka po najnovejši glasbenoslovski metodi prof. Bašičeve iz Zagreba, pa je pomembna novost v našem glasbenem solstvu. Pri glasbeni šoli so ustanovili tudi godbo na piščalki, ki bo kmalu prešla v okvir »Svobode« in prispevala k razvoju ljudske prosvete na tem koncu Ljubljane.

Vsako leto enkrat se šola predstavi s svojimi najboljšimi učenci v naši Filharmoniji. Na nocojšnji glasbeni prireditvi, ki bo ob 20. uri v Filharmoniji, bo s pestrim in teatrnim programom nastopila cela vrsta nadarjenih mladih glasbenikov, med njimi tudi izredno nadarjeni violonisti Janez Bokavšek iz šole prof. Janeza Zizmonda; Bokavšek je skupaj s mladim pianistom Aclijem Bertolcem nastopil prav pred kratkim tudi v tržaškem Auditoriju, kjer je želez lep uspeh in priznanje tržaškega občinstva. Nocoj pa bodo nastopili tudi klavirski in pihalni kvarteti, pevski sketlet in godalni orkester. Po sinočnjem skupnem nastopu šestih ljubljanskih glasbenih šol bo nocojšnji samostojni nastop Glasbene šole v Mostah. Glasbeno šolo v Mostah, ki jo vodi profesor Mladin, vodi profesor Mladin, ki jo vodi profesor Mladin, ki jo vodi profesor Mladin.

Nocojšnja glasbena prireditve v Filharmoniji

Glasbena šola v Mostah, ki deluje pod vodstvom znane skladateljice in glasbene pedagogice Radovana Gobca, obstaja komaj šest let; toda v tem kratkem razdobju ji je uspelo pritegniti med svoje učence precejšnji del delavske mladine iz Most, nekdanjega vodenata in bližnje okolice. Glasbena šola v Mostah, ki jo vodi profesor Mladin, vodi profesor Mladin, ki jo vodi profesor Mladin.

Da je glasbena šola v Mostah bila nujno potrebna, dokazuje dejstvo, da ima doslej že okoli 250 učencev in dvajset učnih moči. Na šoli potujejo vse instrumente razen oboe, fagota in harmonike.

kvaliteta. Toda šele tedaj bi spoznali, da se impresionistična skupina ni v svojo dobo vključila, ampak da jo je v umetnosti res obdeseno oblikovala, ustvarjala — skupaj z literati in mladimi znanstveniki.

Z impresionizmom se je začelo razdobje res zavestno slovenske umetnosti, kajti če je doslej druž slovenskega človeka odmeval v umetnostnih kreacijah le kot latentna sila, se je zdaj uveljavil kot dinamično, polnozvočno razodetje. Prav zato bi bilo prenapetostno enačiti slovenski impresionizem z zahodnoevropskim, kajti zadnji je bil objektivno in naturalističen, slovenski pa lirichen celo v tisti prvi razvojni fazi, ki jo zajema naša razstava in v kateri je iskane skupnega umetnostnega izraza in cilja vcepilo tako Groharju kot Jakopiču, Jamu in Sternenu nek skupen pečat, ko so svoje delo medsebojno primerjali in tekmovali, kdo bo novo slikarsko problematiko prepričljiveje zajel in razrešil. Zato srečamo isti motiv tolikokrat in na različne načine ponovljen (breze, gozd itd.) in zato le v tem razdobju lahko govorimo pri vseh štirih mojstrih o »naturalistično impresionistični« stopnji slikarskega izraza, ki pa mu je ostal kasneje v celoti zvest le Jama. Toda prav ta dela so tudi tista, s katerimi je slovenska likovna moderna stopila na novo pot in napovedala borbo vsej življenjski umetnostni preteklosti. V tem pa je tudi pomen te razstave. Zato izpadejo barvno in izrazno suhoparna dela Petra Zmika, učenca petrograjske akademije, ob ostalih platnih hladno ter nas ne prepričajo niti oblikovno niti vsebinsko; spremljajo sicer razvojno pot impresionistov, toda manjka jim kreativnega ognja in vere v zastavljeni cilj.

Od skupine »Vesnanov«, ki so želeli »slovenski stil« doseči bolj po vsebinski, ne pa toliko po oblikovno napredni poti, je pritegnila razstava le nekaj satiričnih risb Hinka Smrekarja, ki naj nakažejo razpoloženje časa in njegov odpor do moderne; poln rodoljubnih fraz je obsodil prav tiste umetnike, ki so se svoje dolžnosti do sočloveka, naroda in resnice dovolj zavedali. Tudi vitrina s korespondenco, katalogi prvih slovenskih razstav, z ocenami in literaturo o impresionizmu, nam želi približati preteklost izpred pol stoletja.

Značilno je, da kiparstvo kljub nekaterim sposobnim oblikovalcem pri nas pred prv svetovno vojsko ni močnejše nakazalo moderne smeri, tako da med razstavljenimi plastikami le v Bernekerejevih zaslikani subjektivnejši naglas, s katerim se izvija iz togih akademskih vezi. C.

OB KONKURZU V PODOFICIRSKIE SOLE IN AKADEMIJE

IZ vojaške akademije

Ulice povprečnega mesteca je ozvil zvezdasti majski večer. Iz pisane gruce, ki se giblje kakor pajkova pod svetilkami, se odvijata barva uniform vojaških jencev. Vsakega dnev sledo po napornih urah trenutki prostega oddiha, sto in sto mladeničev prihitijo na ulico, da bi s svojo mladostjo in vedrojo prinesli še več svobode v živahno mesteca. Da bi se razvedrili...

Našli so svojo pot

vzgoji ne morejo dobiti. Zato ni čudno, da je bila knjiga visoko napojljena z najbolj laskavimi pohvalami. Mnogi izmed njih, ki so šli skozi brezhibno urejeno obrednico, kjer čaka gojenje po napornih urah dobra in okusna hrana, skozi moderne kabine, ki bi jim jih lahko zavildale tudi mnoge visoke šole, skozi spalnice, so zaželeli, ki so spoznali povprečje njihovega življenja, da bi ostali tu.

Disciplinla in red sta dobila tukaj višji smisel. Rodila sta se z vsakim gojencem, živita v njem in sta njegov sestavni del, kakor je vse, kar vznikne iz zavesti. Poleg stalnega učenja vojaških spretnosti, ki se razširja z vsestranskim znanjem, se gojenci učijo redoljubnosti, naglice in vse lastnosti popolnega človeka. Z navedenim se spominjajo dogodka iz nedavnega obiska. Medtem ko so se moški zagledali v orožje, razne naprave in drugo, so se nčoneke sukale največ okoli postelj in se čudile, kako mojstrsko so urejale. Ena izmed njih je vprašala: »Kdaj gojenci tako uredijo postelje?« Ko so ji povedali, da dostojne za to komaj 10 minut, je izrazil svoj dvom. Tedaj je kapetan poklical nekoga gojenca in mu dejal, naj posteljo razdere in jo enkrat napravi. Potegnil je iz žepa nro in gledal v nekaj minutah je bila postelja v prejšnjem stanju.

vsakdo enako in resno prizadeva, kjer dosega vsakdo enakovredne uspehe, je težko določiti najboljše. Zato mi je postal jasen moški tovariš mladenič. Vendar mi je na koncu na moje prigovarjanje povedal imena nekaterih izmed njih: Nedić, Vučković, Jocić, Jovanović, Mazej, Blagojević. Zvečer sem imel v dvorani za kraturno razvedrilo poleg glasbe radijske aparata nekoliko nenavaden razgovor z gojencem Miladinom Vučkovićem. Slišal sem prej od nekaterih njegovih tovarišev, da je imel ta mladenič dvajsetih let zelo burno preteklost, pa sem ga naprosil, naj mi kaj pove o sebi. Zašel je brez obotviljanja...

»Zelo zgodaj, še ne deset let star, sem se znašel na poti, ki se je danes edine ne sramujem. Po begnil sem k partizanom in jih podpiral s svojo otroško močjo. Zatem je prišel konec vojne. Sotlanje. Starši so bili siromašni. Priljubljen sem bil služiti si kruh in knjige ter sem se lotil vsega.« Neizkušeni otrok iz vasi je kmalu zašel v blato pokvarjene družbe, ki ga je takoj prevzela kot primerno surovino. »Delal sem mnogo tega, česar se danes sramujem.« Mladenič je čutil, da se potaplja v blatu. Toda, kako se rešiti? Zašel je študirati, pa je kmalu moral to opustiti. »Počutil sem se nekako izgubljenega, razočaranega.« Zdelo se mi je, da sem pri tem dosegel gotove uspehe.

»Zelo zgodaj, še ne deset let star, sem se znašel na poti, ki se je danes edine ne sramujem. Po begnil sem k partizanom in jih podpiral s svojo otroško močjo. Zatem je prišel konec vojne. Sotlanje. Starši so bili siromašni. Priljubljen sem bil služiti si kruh in knjige ter sem se lotil vsega.« Neizkušeni otrok iz vasi je kmalu zašel v blato pokvarjene družbe, ki ga je takoj prevzela kot primerno surovino. »Delal sem mnogo tega, česar se danes sramujem.« Mladenič je čutil, da se potaplja v blatu. Toda, kako se rešiti? Zašel je študirati, pa je kmalu moral to opustiti. »Počutil sem se nekako izgubljenega, razočaranega.« Zdelo se mi je, da sem pri tem dosegel gotove uspehe.

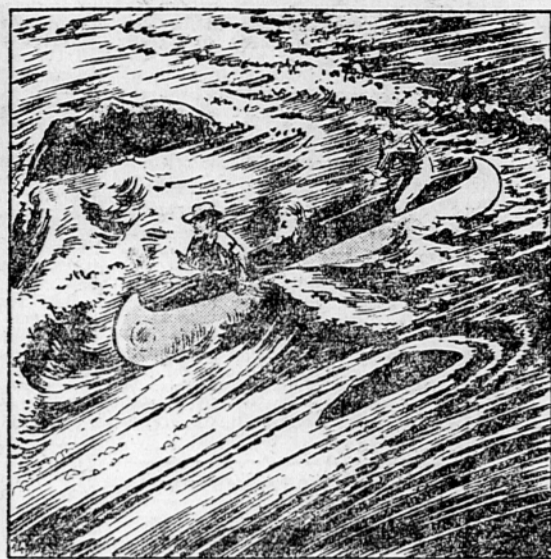
Z Jovanovičem, Nedelcem in drugimi nisem govoril. Zdelo se mi je, da imajo vsi ti mladeniči zanimivo preteklost in da bi bilo treba, da se kmalu živ snedejo, pripovedujejo tovariši, da bi se kdaj kecal, ker si je izbral ta poklic... Da je to in sto mladih ljudi našo svojo pot. M. Kralj

IZ PODLEHNIKA

Podružnica Društva upokojencev v Podlehniku je imela pred kratkim svoj občni zbor. Na njem so med drugim sklenili, da bodo tudi upokojenci po svojih močeh prispevali za postavitev spomenika padlim borcem v NOB. B. F.

Indijske zgodbe F. COOPRA

STEZOSLEDEC Riše MIKI MUSTER

13. »Seveda,« se je vmenšal Jasper, »to je se zmeraj bolj, kot pa nositi kano. Zenski poideita lahko v smerstvu Indijancev po suhem.« — »Mi belci smo vajeni valov in zraven računamo se na vame, ki ste izkušeni mornar,« je pristavil Stezosledec ter pomežiknil Jasperu. Zenski sta se izkrcali, Indijanca sta si natočila čoln, Kap pa je hočeš nočeš ostal z lovecema.

14. Kmalu se je čoln približal slapovom. Ko ga je zgrabil tok, je Stezosledec pokleknil, Jasper pa je naprej veslal in krmarił stoji. »Drži se bolj desno!« je zaklical Stezosledec. Jasper je molče ubogal in do skrajnosti napel svoje moči, kajti bili so ravno sredi najhujših valov. Kap bi bil dal marsikaj za to, da bi bil zdaj na suhem. »Obrnita,« je klicnil.

15. Toda prav tako bi lahko poskušal ustaviti sonce. Čoln bi je na videz izgubljen plesal v kotlu razbesnelih vodnih sil. Premec je drgetal in se krivil pod udarci valov. Tedaj je bobneče zagrnelo in mimo je šinila prava gora vodovja. Bili so v slapu. Kap je zaprl oči, zdelo se mu je, da je propast neizogibna. A ko je čez čas spet pogledal, je bil čoln že v mirni vodi.

DNEVNE VESTI

KOLENDAR TOREK, 24. MAJJA: Cvetka.

Leta 1534 je umrl poljski astronom Nikolaj Kopernik. Rodil se je leta 1473, študiral v Krakovu teologijo, medicino, anatomiko in astronomijo, pozneje v Bologni pravo, leta 1543 je v Padovi promoviral na medicinski fakulteti. Njegovo glavno delo, s katerim se je ukvarjal vse življenje, je bila astronomija. Študiral je dela grških in rimskih astronomov ter na osnovi njihovih in svojih lastnih odkritij ustvaril svoje največje delo, s katerim je dokazal, da zemlja ni središče kosmosa, kakor so verjeli dotlej, temveč se obehne z drugimi planeti. Njegovo delo je zmagalo po njegovi smrti.

Danes se spominjamo rojstva znamenitega sovjetskega pripovednika Mihajla Solohova, ki se je rodil 21. maja leta 1905. Še kot deček se je udeležil meščanske revolucije in se pozneje vključil v oktobrsko revolucijo. Solohov je pesnik svoje Ukrajine, njegovo delo je znano daleč izven meja njegove domovine. Najznamenitejši je njegov roman »Tih Dni«, ki sta imenovali tudi v slovenskem prevodu. V njem je močjstrsko

ŠE NEKAJ... »

Pobesneta krava ubila otroka. To dni je v Sežani pobesneta krava povzročila smrt učenca pravega razreda osnovne šole Franca Valenciča. Še kot deček se je udeležil meščanske revolucije in se pozneje vključil v oktobrsko revolucijo. Solohov je pesnik svoje Ukrajine, njegovo delo je znano daleč izven meja njegove domovine. Najznamenitejši je njegov roman »Tih Dni«, ki sta imenovali tudi v slovenskem prevodu. V njem je močjstrsko

Neprevideho prehitavanje. Po Gorkega ulici v Mariboru je vozil z tovornjaki 27 let dohitel kolono vojakov, ki so šli ob desni strani ceste in jih začel prehitavati. Pri tem pa ni upošteval nasproti vozeče kolesarske Stanke Kretič. Prav bi bilo, da bi se voznik pred prehitavo poskušal ustaviti, vendar ni. Kolesar je padel in se poškodoval. Na dvokolesu je nastalo za okrog 4000 dinarjev škode.

Kolesar podri kolesarko. Po Zaloški cesti proti Polju v Ljubljani, se je vozil na dvokolesu Jože Zornan. Na prednjem delu kolesa je imel nekaj odprakov in se peljal skoraj po sredni cesti, neupoštevajoč pri tem ostalega prometa. Ko je pripeljal za njem kolesarka Ela Oblik in ga hotela prehiteti, je zavil s kolesom v levo in pri tem zadell kolesar, ki je padla in se telesno lažje poškodovala. Neprijetno je, da uporabljajo kolesarji kolo tudi za prevažanje raznih predmetov, ki kolesarju eno vozno onemogočajo varno vožnjo. Če se pri prehitvi, da kolesar zubi ravnotežje, pade s kolesom in ogroža varnost drugih koristnikov cest. Zato bi bilo potrebno, da bi se z nerodnejšega mesta določilo kako lahko kolesar uporablja kolo, proti kršiteljem pa primerno ukrepalo.

Tatovi kujejo še vedno ne mirujejo. Marjan D. in Boris S. sta se pred kratkim dogovorila, da bosta ukrala kolo. Nekega poznega večera sta šla skozi Rožno dolino proti domu in se ustavila v gostinskih hodnikih, kjer sta poskušala odpeljati vsak po eno kolo, toda nista imela sreče. Uspejo jima je odpeljali le eno kolo, last P. A. na Brdu, kjer Boris S. stanuje, sta kolo skrila in ga pripravila za prodajo. Kakor marikaterega, tako so tudi ta dva presenetili varnostni organi, ki so jima kolo vzeli in vrnila lastniku. Tudi druge tatvine imata ta dva nepredvidljiva vasa. Nekaj dni pred krajo kolesa je Marjan prodal Borisu usojeno plašč, last njegovega očeta. Ker je nekaj dni zatem dobil boljšega kupca, je vtiomil v Borisovo stanovanje in odnesel plašč. Tudi iz tovarne »Tela«, kjer se pri vseh vozi, je zmagal klijunasto merilo in ga

LE »SILVASOL«

sol za kopeli, vsebuje poleg najboljših sestavin tudi klorofil, ki zdravi kožo in srčno-žilno, ki učinkuje zdravilno na dihalne organe in pomirljivo na živce. Po britju uporabljajte kremo »FOUR VOUS«, Vaša koža bo postala mehka in odprnala. Zahtevajte povsod kremo »FOUR VOUS«! Ne čistj maževec z bencinom. Specialen preparat »FLEX« ni vneljiv, sijajno čist in ne pušča roba okrog mažeča.

GLEDALISCE

DRAMA LJUBLJANA. Torek, 24. maja ob 20: Milner: Lov na čarovnice. Izven. Gostovanje Beogradskega dramskega pozorišča. (V dramskem gledališču). Sreda, 25. maja ob 20: Dostojevski: Zločin in kazen. Izven. Gostovanje Beogradskega dramskega pozorišča. (V dramskem gledališču). Četrtek, 26. ob 15: Sretnac: Pop Ciru in pop Spiro. Izven. Gostovanje Beogradskega dramskega pozorišča. (V dramskem gledališču). Petek, 27. maja ob 15:30: Hellman: Dekliška ura. Abonma Petek II popoldanski. Sobota, 28. maja ob 20: Matkovič: Na koncu poti. Premera. Izven. Nedelja, 29. maja ob 20: Matkovič: Na koncu poti. Izven.

OPERA

Torek, 24. maja ob 20: Smetana: Prodana nevesta. Abonma red E. Sreda, 25. maja ob 20: Donizetti: Lucia Lamermooerska. Zaključena predstava za TSS. Četrtek, 26. maja ob 20: Smetana: Prodana nevesta. Abonma red F.

MESTNO GLEDALIŠCE LJUBLJANA

Gledališka pasaja. Torek, 24. maja ob 20: Plaut: »Dvojčka«. Abonma red Torek. Vstopnice so tudi v prodaji. Sreda, 25. maja ob 20: Igor Torkar: »Pisana žoga«. Abonma red Sreda. Vstopnice so tudi v prodaji. Četrtek, 26. maja ob 20: Križev: »Legende«. Gostovanje Beogradskega gledališča. Petek, 27. maja ob 20: Plaut: »Dvojčka«. Abonma red Petek. Vstopnice so tudi v prodaji.

SENTJABORSKO GLEDALIŠCE LJUBLJANA

Mestni dom. Sreda, 25. maja ob 20: Bitenc: »Ugasle luči«, drama, red A. Vstopnice so v prodaji. Četrtek, 26. maja ob 20: Schiller-Zupancič: »Marja Stuart«, tragedija, izven. V sredo, 27. maja ob 20 za red A. ponovitev Bitencove igre »Ugasle luči« s Strukljevo in Hlebecem v glavnih vlogah. V četrtek, 26. maja, ob 20 bodo ponovili Schillerjevo tragedijo Marjo Stuart z gostjo Mihaelo Saričev v naslovni vlogi. Prodaja vstopnic v Mestnem domu od torika dalje, rezervirane tel. št. 32-880.

MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠCE ROČNE LUTKE

Torek, 24. maja ob 8: Gostovanje v Ribnici. Ob 11: Gostovanje v Dolenji vasi pri Ribnici. Ob 16: Gostovanje v Kočevju.

MESTNO GLEDALIŠCE CELJE

Torek, 24. maja ob 20: Miloš Mikeln: Dež v pomladni noči, abonma red Torek in Izven. Četrtek, 26. maja ob 20: Jože Javoršek: Kriminalna zgodba, abonma red četrtek in izven. Petek, 27. maja ob 15: Jože Javoršek: Kriminalna zgodba I. in II. šolski abonma. Sobota, 28. maja ob 20: Brecht: Dobri človek iz Sečuana. Gostovanje Beogradskega dramskega gledališča iz Beograda, izven. Nedelja, 29. maja ob 20: Sretnac: Pop Ciru in pop Spira. Gostovanje Beogradskega dramskega gledališča iz Beograda, izven.

Sprejmemo večje število verziranih čevljarskih pripravljalk in prešivaik.

Nastop službe takoj. »Zvezda«, Ljubljana, Vodnikova 42.

ZAVOD ZA REHABILITACIJO INVALIDOV v Ljubljani

razpisuje naslednji mesti: LOGOPEDA (govornega terapeuta) in KNJIGOVODJE. Za logopeda se zahteva diploma filozofske fakultete ali Višje pedagoške šole in znanje angleščine zaradi specializacije v inozemstvu. V poštev pridejo tudi osebe z večletno prakso pri delu z defektno mladino. Za knjigovodjo se zahteva 5-letna praksa, po možnosti v zdravstvenih ustanovah in samostojnost v knjigovodskih poslih. Za obe mesti zagotovljena dopolnilna plača. Ponudbe pošljite do 10. junija na naslov: Zavod za rehabilitacijo invalidov LRS - Ljubljana, Vilharjeva c. 33.

OBVESTILA

UPRAVE ZA CESTE LRS O IZIDU SPLOSNEGA ANONIMNEGA NATECAJA ZA IZDELAVO IDEJNEGA PROJEKTA CESTNEGA MOSTU ČEZ SAVINJO V CELJU. Uprava za ceste LRS je na predlog ocenjevalne komisije nagradila naslednje projekte. I. nagrada 200.000 din prejme projekt pod šifro 4202. Projekt je izdelal Projektivni atelje, Ljubljana, projektant ing. Franc Adamič, sodelavca ing. arh. Marjan Bohinec, Justl Lavtičar. II. nagrada 150.000 din prejme projekt pod šifro 20435. Projektant ing. Dušan Farčnik, sodelavci ing. Lenard Treppo, tehnik Marjan Fras, ing. arh. Drago Umek. III. nagrada 100.000 din prejme projekt pod šifro 12321. Projektant ing. Vojislav Draganič, Zagreb, sodelavci ing. Moric Dragutin, ing. arh. Miljenko Papič. Nadalje se štirje odkupijo po 50.000 din naslednje štirje projekti: 1. pod šifro 92716, 2. pod šifro 17431, 3. pod šifro 84989, 4. pod šifro 19554 Opto.

UMRLI

Umrl je v 84. letu starosti naš ljubi oče JEREB FRANC državni upokojenec. Dragega pokojnika bomo spremljali v sredo, 25. V. 1955, ob 15.30. uri na Litljsko pokopališče. Zalujoče družine Jereb, Leban in Tratnik. Litija, Videm ob Savi, Idrija, 23. V. 1955.

ZE INATE KNJIGO

Umrl nam je dragi oče in stari oče ANTON REMC Dobrunje 11. Pogreb pokojnika bo 24. maja ob 5. uri popoldne. Zalujoči: sina Tone France, hčere Marija, Reza in Ana, snah in zetje, vnuki in vnujnice ter ostalo sorodstvo.

MARIJA RAZPOTNIK

roj. PREŠERN Pogreb bo danes, 24. V. 1955, ob 16. uri v Kranju. Zalujoča hčerka Milka, por. Kanduž in sin Tone z družinama.

UMRILA JE NAJINA LJUBA NEPOZABNA MAMA

Umrla je najina ljuba nepozabna mama MARIJA RAZPOTNIK roj. PREŠERN Pogreb bo danes, 24. V. 1955, ob 16. uri v Kranju. Zalujoča hčerka Milka, por. Kanduž in sin Tone z družinama.

KONCERTI

Zadnji koncert »modrega abonmaja« bo v petek, 27. V., v Filharmoniji. Zagrebški solista z dirigentom Antoniem Janigrom bodo izvedli dela Corellija, Bacha, Hindemitha, Šerjancina in Mozarta. Sodelujeta čembalistka Li Stadenmann iz Münchena in violonist Stefano Passaggio. Neabonirani sedeži pri blagajni Filharmonije. Na koncertnem večeru, ki ga priredi Akademija za glasbo v sredo, 25. maja v veliki dvorani Slov. filharmonije bodo nastopili glasbeniki S. Calovska (solo petje); M. Faldiga, G. Maljčeva (klavir); S. Zimšek (violina) in absolventka H. Cenova (klavir). Vstopnice v Koncertni direkciji, Trg revolucije. Glasbena šola Moste priredi javno produkcijo v torek, 24. maja, ob 20. uri v dvorani Slovenske filharmonije.

RAZPISI

Kmetijska zadruga za o. j. Zagradec razpisuje mesto poslovođe za svojo gostilno v Zagradcu. Pogoj: praksa v gostinski stroki, plača po tarifnem pravilniku. Ponudbe pošljite na naslov: Kmetijska zadruga, Zagradec.

FRIC CONFIDENTI

Pogreb bo v torek, 24. maja ob 16. uri na mestnem pokopališču v Celju. Zalujoči: žena Vikea, otroci Mirko, Peter in Alenka, snaha Mira, vnučki Manja in Mirko ter ostalo sorodstvo. Celje, 23. maja 1955.

»ELEKTRO LJUBLJANA - MESTO«

sporoča žalostno vest, da je dne 21. t. m. tragično preminul naš dolgoletni uslužbenec LUDVIK ERBER elektromonter. Pokojnika bomo ohranili v trajnem spominu! Ljubljana, 21. maja 1955.

Sprejmemo tako

ELEKTROINŽENIRJA ali TEHNIKA s prakso. Družinsko stanovanje preskrbljeno. Ponudbe pošljite na ogl. oddelek pod »Družinsko stanovanje«. — 4044-A

13. maja 1955, ob 10. obletnici smrti našega sina in edinega brata 13-letnega

FRANCETA KAJTNA se z žalostnim srcem spominjamo tistega usodnega dneva, ko so počili strel in je prenehalo biti zlato srce našega dragega Franca. Zalujoče družine: Kajtna, Bobnič, Jamšek, Hercog, Hrastnik, 21. V. 1955.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znanecm sporočamo žalostno vest, da je po hudih boleznih preminula moja žena, mama in teta IVANKA BOŽIČ roj. MENCINGER Pogreb drage pokojnice bo v sredo, 25. maja, ob 17. uri na pokopališču na Jesenicah. Zalujoči: mož Jože, hčeri Milica in Helena, sin Jože in ostalo sorodstvo.

FRANCISKO FRIC roj. ZABUKOVEC Iskrena hvala vsem, darovalcem cvetec in cvetja in vsem, ki ste nam izrazili sožalje. Uzalosčeni svojci.

Vsem, ki ste sočustvovali z nam, kakor tudi vsem, ki ste spremljali našega nepozabnega dragega moža, očeta, deda in tasta IVANA PAGONA na njegovi zadnji poti, darovali cvetje, najiskrenejša hvala. Posebno hvala smo dolžni dr. Hriberniku za njegovo nesebično in požrtvovalno nego v času njegove bolezni na domu, gasilcem za častno stražo in govorniku za poslovilne besede. Vsem iskrena hvala. Zalujoči Pagonovi.

ZABVALE

Zahvaljujemo se vsem, ki ste spremljali na zadnji poti našo dobro in ljubečo ženo, mamno, staro mamno, sestro, taščo itd. FRANCISKO FRIC roj. ZABUKOVEC Iskrena hvala vsem, darovalcem cvetec in cvetja in vsem, ki ste nam izrazili sožalje. Uzalosčeni svojci.

Vsem, ki ste sočustvovali z nami, kakor tudi vsem, ki ste spremljali našega nepozabnega dragega moža, očeta, deda in tasta IVANA PAGONA na njegovi zadnji poti, darovali cvetje, najiskrenejša hvala. Posebno hvala smo dolžni dr. Hriberniku za njegovo nesebično in požrtvovalno nego v času njegove bolezni na domu, gasilcem za častno stražo in govorniku za poslovilne besede. Vsem iskrena hvala. Zalujoči Pagonovi.

Ob smrti najine drage sestre, oziroma svačinje MARIJE DREŠČEK, roj. KODRICE se najtoleje zahvaljujemo vsem znanecm, prijateljem in vaščanom, ki so jo v tako velikem številu spremljali na njeni zadnji poti. Zlasti izrekava zahvalo ZK, SZDL, pevcem iz Kečke vasi, tov. Mohorju za iskrene poslovilne besede pri odprtem grobu ter vsem organizacijam in drugim, ki so ji poklonili krasne vence in cvetje. Iskrena zahvala tudi tov. zdravnikom Brežiče bolnišnice, posebn. še dr. Pečetu za ves trud in požrtvovalno zdravljenje v njeni dolgi in hudi bolezni. Catež ob Savi, 21. maja 1955. Zalujoči: Olga in Mirko Golob.

ZABVALE

Zahvaljujemo se vsem, ki ste spremljali na zadnji poti našo dobro in ljubečo ženo, mamno, staro mamno, sestro, taščo itd. FRANCISKO FRIC roj. ZABUKOVEC Iskrena hvala vsem, darovalcem cvetec in cvetja in vsem, ki ste nam izrazili sožalje. Uzalosčeni svojci.

Vsem, ki ste sočustvovali z nami, kakor tudi vsem, ki ste spremljali našega nepozabnega dragega moža, očeta, deda in tasta IVANA PAGONA na njegovi zadnji poti, darovali cvetje, najiskrenejša hvala. Posebno hvala smo dolžni dr. Hriberniku za njegovo nesebično in požrtvovalno nego v času njegove bolezni na domu, gasilcem za častno stražo in govorniku za poslovilne besede. Vsem iskrena hvala. Zalujoči Pagonovi.

Ob smrti najine drage sestre, oziroma svačinje MARIJE DREŠČEK, roj. KODRICE se najtoleje zahvaljujemo vsem znanecm, prijateljem in vaščanom, ki so jo v tako velikem številu spremljali na njeni zadnji poti. Zlasti izrekava zahvalo ZK, SZDL, pevcem iz Kečke vasi, tov. Mohorju za iskrene poslovilne besede pri odprtem grobu ter vsem organizacijam in drugim, ki so ji poklonili krasne vence in cvetje. Iskrena zahvala tudi tov. zdravnikom Brežiče bolnišnice, posebn. še dr. Pečetu za ves trud in požrtvovalno zdravljenje v njeni dolgi in hudi bolezni. Catež ob Savi, 21. maja 1955. Zalujoči: Olga in Mirko Golob.

Ob smrti najine drage sestre, oziroma svačinje MARIJE DREŠČEK, roj. KODRICE se najtoleje zahvaljujemo vsem znanecm, prijateljem in vaščanom, ki so jo v tako velikem številu spremljali na njeni zadnji poti. Zlasti izrekava zahvalo ZK, SZDL, pevcem iz Kečke vasi, tov. Mohorju za iskrene poslovilne besede pri odprtem grobu ter vsem organizacijam in drugim, ki so ji poklonili krasne vence in cvetje. Iskrena zahvala tudi tov. zdravnikom Brežiče bolnišnice, posebn. še dr. Pečetu za ves trud in požrtvovalno zdravljenje v njeni dolgi in hudi bolezni. Catež ob Savi, 21. maja 1955. Zalujoči: Olga in Mirko Golob.

Ob smrti najine drage sestre, oziroma svačinje MARIJE DREŠČEK, roj. KODRICE se najtoleje zahvaljujemo vsem znanecm, prijateljem in vaščanom, ki so jo v tako velikem številu spremljali na njeni zadnji poti. Zlasti izrekava zahvalo ZK, SZDL, pevcem iz Kečke vasi, tov. Mohorju za iskrene poslovilne besede pri odprtem grobu ter vsem organizacijam in drugim, ki so ji poklonili krasne vence in cvetje. Iskrena zahvala tudi tov. zdravnikom Brežiče bolnišnice, posebn. še dr. Pečetu za ves trud in požrtvovalno zdravljenje v njeni dolgi in hudi bolezni. Catež ob Savi, 21. maja 1955. Zalujoči: Olga in Mirko Golob.

Ob smrti najine drage sestre, oziroma svačinje MARIJE DREŠČEK, roj. KODRICE se najtoleje zahvaljujemo vsem znanecm, prijateljem in vaščanom, ki so jo v tako velikem številu spremljali na njeni zadnji poti. Zlasti izrekava zahvalo ZK, SZDL, pevcem iz Kečke vasi, tov. Mohorju za iskrene poslovilne besede pri odprtem grobu ter vsem organizacijam in drugim, ki so ji poklonili krasne vence in cvetje. Iskrena zahvala tudi tov. zdravnikom Brežiče bolnišnice, posebn. še dr. Pečetu za ves trud in požrtvovalno zdravljenje v njeni dolgi in hudi bolezni. Catež ob Savi, 21. maja 1955. Zalujoči: Olga in Mirko Golob.

Ob smrti najine drage sestre, oziroma svačinje MARIJE DREŠČEK, roj. KODRICE se najtoleje zahvaljujemo vsem znanecm, prijateljem in vaščanom, ki so jo v tako velikem številu spremljali na njeni zadnji poti. Zlasti izrekava zahvalo ZK, SZDL, pevcem iz Kečke vasi, tov. Mohorju za iskrene poslovilne besede pri odprtem grobu ter vsem organizacijam in drugim, ki so ji poklonili krasne vence in cvetje. Iskrena zahvala tudi tov. zdravnikom Brežiče bolnišnice, posebn. še dr. Pečetu za ves trud in požrtvovalno zdravljenje v njeni dolgi in hudi bolezni. Catež ob Savi, 21. maja 1955. Zalujoči: Olga in Mirko Golob.

Ob smrti najine drage sestre, oziroma svačinje MARIJE DREŠČEK, roj. KODRICE se najtoleje zahvaljujemo vsem znanecm, prijateljem in vaščanom, ki so jo v tako velikem številu spremljali na njeni zadnji poti. Zlasti izrekava zahvalo ZK, SZDL, pevcem iz Kečke vasi, tov. Mohorju za iskrene poslovilne besede pri odprtem grobu ter vsem organizacijam in drugim, ki so ji poklonili krasne vence in cvetje. Iskrena zahvala tudi tov. zdravnikom Brežiče bolnišnice, posebn. še dr. Pečetu za ves trud in požrtvovalno zdravljenje v njeni dolgi in hudi bolezni. Catež ob Savi, 21. maja 1955. Zalujoči: Olga in Mirko Golob.

Ob smrti najine drage sestre, oziroma svačinje MARIJE DREŠČEK, roj. KODRICE se najtoleje zahvaljujemo vsem znanecm, prijateljem in vaščanom, ki so jo v tako velikem številu spremljali na njeni zadnji poti. Zlasti izrekava zahvalo ZK, SZDL, pevcem iz Kečke vasi, tov. Mohorju za iskrene poslovilne besede pri odprtem grobu ter vsem organizacijam in drugim, ki so ji poklonili krasne vence in cvetje. Iskrena zahvala tudi tov. zdravnikom Brežiče bolnišnice, posebn. še dr. Pečetu za ves trud in požrtvovalno zdravljenje v njeni dolgi in hudi bolezni. Catež ob Savi, 21. maja 1955. Zalujoči: Olga in Mirko Golob.

Ob smrti najine drage sestre, oziroma svačinje MARIJE DREŠČEK, roj. KODRICE se najtoleje zahvaljujemo vsem znanecm, prijateljem in vaščanom, ki so jo v tako velikem številu spremljali na njeni zadnji poti. Zlasti izrekava zahvalo ZK, SZDL, pevcem iz Kečke vasi, tov. Mohorju za iskrene poslovilne besede pri odprtem grobu ter vsem organizacijam in drugim, ki so ji poklonili krasne vence in cvetje. Iskrena zahvala tudi tov. zdravnikom Brežiče bolnišnice, posebn. še dr. Pečetu za ves trud in požrtvovalno zdravljenje v njeni dolgi in hudi bolezni. Catež ob Savi, 21. maja 1955. Zalujoči: Olga in Mirko Golob.

Ob smrti najine drage sestre, oziroma svačinje MARIJE DREŠČEK, roj. KODRICE se najtoleje zahvaljujemo vsem znanecm, prijateljem in vaščanom, ki so jo v tako velikem številu spremljali na njeni zadnji poti. Zlasti izrekava zahvalo ZK, SZDL, pevcem iz Kečke vasi, tov. Mohorju za iskrene poslovilne besede pri odprtem grobu ter vsem organizacijam in drugim, ki so ji poklonili krasne vence in cvetje. Iskrena zahvala tudi tov. zdravnikom Brežiče bolnišnice, posebn. še dr. Pečetu za ves trud in požrtvovalno zdravljenje v njeni dolgi in hudi bolezni. Catež ob Savi, 21. maja 1955. Zalujoči: Olga in Mirko Golob.

Ob smrti najine drage sestre, oziroma svačinje MARIJE DREŠČEK, roj. KODRICE se najtoleje zahvaljujemo vsem znanecm, prijateljem in vaščanom, ki so jo v tako velikem številu spremljali na njeni zadnji poti. Zlasti izrekava zahvalo ZK, SZDL, pevcem iz Kečke vasi, tov. Mohorju za iskrene poslovilne besede pri odprtem grobu ter vsem organizacijam in drugim, ki so ji poklonili krasne vence in cvetje. Iskrena zahvala tudi tov. zdravnikom Brežiče bolnišnice, posebn. še dr. Pečetu za ves trud in požrtvovalno zdravljenje v njeni dolgi in hudi bolezni. Catež ob Savi, 21. maja 1955. Zalujoči: Olga in Mirko Golob.

Ob smrti najine drage sestre, oziroma svačinje MARIJE DREŠČEK, roj. KODRICE se najtoleje zahvaljujemo vsem znanecm, prijateljem in vaščanom, ki so jo v tako velikem številu spremljali na njeni zadnji poti. Zlasti izrekava zahvalo ZK, SZDL, pevcem iz Kečke vasi, tov. Mohorju za iskrene poslovilne besede pri odprtem grobu ter vsem organizacijam in drugim, ki so ji poklonili krasne vence in cvetje. Iskrena zahvala tudi tov. zdravnikom Brežiče bolnišnice, posebn. še dr. Pečetu za ves trud in požrtvovalno zdravljenje v njeni dolgi in hudi bolezni. Catež ob Savi, 21. maja 1955. Zalujoči: Olga in Mirko Golob.

Ob smrti najine drage sestre, oziroma svačinje MARIJE DREŠČEK, roj. KODRICE se najtoleje zahvaljujemo vsem znanecm, prijateljem in vaščanom, ki so jo v tako velikem številu spremljali na njeni zadnji poti. Zlasti izrekava zahvalo ZK, SZDL, pevcem iz Kečke vasi, tov. Mohorju za iskrene poslovilne besede pri odprtem grobu ter vsem organizacijam in drugim, ki so ji poklonili krasne vence in cvetje. Iskrena zahvala tudi tov. zdravnikom Brežiče bolnišnice, posebn. še dr. Pečetu za ves trud in požrtvovalno zdravljenje v njeni dolgi in hudi bolezni. Catež ob Savi, 21. maja 1955. Zalujoči: Olga in Mirko Golob.

Ob smrti najine drage sestre, oziroma svačinje MARIJE DREŠČEK, roj. KODRICE se najtoleje zahvaljujemo vsem znanecm, prijateljem in vaščanom, ki so jo v tako velikem številu spremljali na njeni zadnji poti. Zlasti izrekava zahvalo ZK, SZDL, pevcem iz Kečke vasi, tov. Mohorju za iskrene poslovilne besede pri odprtem grobu ter vsem organizacijam in drugim, ki so ji poklonili krasne vence in cvetje. Iskrena zahvala tudi tov. zdravnikom Brežiče bolnišnice, posebn. še dr. Pečetu za ves trud in požrtvovalno zdravljenje v njeni dolgi in hudi bolezni. Catež ob Savi, 21. maja 1955. Zalujoči: Olga in Mirko Golob.

Ob smrti najine drage sestre, oziroma svačinje MARIJE DREŠČEK, roj. KODRICE se najtoleje zahvaljujemo vsem znanecm, prijateljem in vaščanom, ki so jo v tako velikem številu spremljali na njeni zadnji poti. Zlasti izrekava zahvalo ZK, SZDL, pevcem iz Kečke vasi, tov. Mohorju za iskrene poslovilne besede pri odprtem grobu ter vsem organizacijam in drugim, ki so ji poklonili krasne vence in cvetje. Iskrena zahvala tudi tov. zdravnikom Brežiče bolnišnice, posebn. še dr. Pečetu za ves trud in požrtvovalno zdravljenje v njeni dolgi in hudi bolezni. Catež ob Savi, 21. maja 1955. Zalujoči: Olga in Mirko Golob.

Ob smrti najine drage sestre, oziroma svačinje MARIJE DREŠČEK, roj. KODRICE se najtoleje zahvaljujemo vsem znanecm, prijateljem in vaščanom, ki so jo v tako velikem številu spremljali na njeni zadnji poti. Zlasti izrekava zahvalo ZK, SZDL, pevcem iz Kečke vasi, tov. Mohorju za iskrene poslovilne besede pri odprtem grobu ter vsem organizacijam in drugim, ki so ji poklonili krasne vence in cvetje. Iskrena zahvala tudi tov. zdravnikom Brežiče bolnišnice, posebn. še dr. Pečetu za ves trud in požrtvovalno zdravljenje v njeni dolgi in hudi bolezni. Catež ob Savi, 21. maja 1955. Zalujoči: Olga in Mirko Golob.

Ob smrti najine drage sestre, oziroma svačinje MARIJE DREŠČEK, roj. KODRICE se najtoleje zahvaljujemo vsem znanecm, prijateljem in vaščanom, ki so jo v tako velikem številu spremljali na njeni zadnji poti. Zlasti izrekava zahvalo ZK, SZDL, pevcem iz Kečke vasi, tov. Mohorju za iskrene poslovilne besede pri odprtem grobu ter vsem organizacijam in drugim, ki so ji poklonili krasne vence in cvetje. Iskrena zahvala tudi tov. zdravnikom Brežiče bolnišnice, posebn. še dr. Pečetu za ves trud in požrtvovalno zdravljenje v njeni dolgi in hudi bolezni. Catež ob Savi, 21. maja 1955. Zalujoči: Olga in Mirko Golob.

Ob smrti najine drage sestre, oziroma svačinje MARIJE DREŠČEK, roj. KODRICE se najtoleje zahvaljujemo vsem znanecm, prijateljem in vaščanom, ki so jo v tako velikem številu spremljali na njeni zadnji poti. Zlasti izrekava zahvalo ZK, SZDL, pevcem iz Kečke vasi, tov. Mohorju za iskrene poslovilne besede pri odprtem grobu ter vsem organizacijam in drugim, ki so ji poklonili krasne vence in cvetje. Iskrena zahvala tudi tov. zdravnikom Brežiče bolnišnice, posebn. še dr. Pečetu za ves trud in požrtvovalno zdravljenje v njeni dolgi in hudi bolezni. Catež ob Savi, 21. maja 1955. Zalujoči: Olga in Mirko Golob.

Ob smrti najine drage sestre, oziroma svačinje MARIJE DREŠČEK, roj. KODRICE se najtoleje zahvaljujemo vsem znanecm, prijateljem in vaščanom, ki so jo v tako velikem številu spre

Komunalna dejavnost na Cerkljanskem MARIBOR

Občina Cerklje na Tolminkem okraju zajema 28 naselij z okrog 6.000 prebivalci. Med narodno-osvobodilno borbo so bila več ali manj skoraj vsa naselja močno prizadeta. Med take, kjer je bilo skoraj vse uničeno, spadajo predvsem Sebelje, Cerklje in Otalež, kjer se sledovi vojne deloma še vedno poznajo. Občinski ljudski odbor se je s pomočjo nekaterih kmetijskih združenj vsa leta prizadeval, da bi posledice vojne čim prej odstranil, toda vsega niso zmogli.

Lani je razpolagal občinski ljudski odbor za komunalno dejavnost le za 400.000 dinarji, kar ni zadovoljevalo niti za kritje najnujnejših datatev za vzdrževanje komunalnih naprav. S prizadevanjem ljudskega odbora in s pomočjo okrajra, republike ter samih ljudi pa smo lani kljub temu veliko naredili. Elektrificirali smo vas Novaki, do katere smo morali zgraditi okrog 6 km dolg daljnovod visoke napetosti, in okrog 19 km nizkonapetostnega omrežja. Ljudje sami so prispevali skoraj 20.000 prostovoljnih delovnih ur in nad 960 drogov. Veliko je prispevala tudi tamkajšnja kmetijska zadruga. Elektrifikacija Novakov je veljala okrog 10 milijonov dinarjev.

Lani se je uresničila tudi večletna želja ljudi v Otaležu

in Čapležu. V obeh krajih so zgradili vodovode. Poleg lesa, ki so ga nekateri prispevali, so opravili vaščani nad 18.000 prostovoljnih delovnih ur. Vsega so investirali v oba vodovoda skoraj 8 milijonov dinarjev. Poleg omenjenega so popravljali vodovode in kanalizacijo tudi v Podlonišču, Orehku, Bukovem, Sebeljah, Počah, Planini. Pomoči so bili deležni tudi prebivalci vasi Jesenica in Lazec. Tu so zgradili novo cesto, za katero je prispeval občinski ljudski odbor v denarju in gradivni skoraj 3 milijone din. Ljudje sami pa so prispevali v lesu, prostovoljnem delu in prevoznih 270.000 din. V Zelinu, Novakih, Gorjah in drugod so opravili še razna druga potrebna komunalna dela, ki so veljala 1.250.000 dinarjev.

Za izboljšanje in ureditev šolskih poslopj so namenili

nad 7 milijonov dinarjev. Popravljali so šole v Sebeljah, Cerkljanskem vrhu, Zakovci, Bukovem, Cerkljem in Novakih ter gimnazijo, elektrogospodarsko šolo, dijaški dom in otroški vrtec v Cerkljem. Iz tega je razvidno, da so lani investirali nad 30 milijonov dinarjev, res veliko po so prispevali tudi sami ljudje.

Se vedno ostaja pereče vprašanje obnove porušenihih stanovanjskih hiš in drugih gospodarskih objektov, predvsem v Cerkljem in Sebeljah. Mnogi so lani najeli dolgoročna brezobrestna posojila — vsega nad 14 milijonov din. Tega posojila pa niso bili deležni vsi potrebni, ker je še vedno vseh le preveč. Tem ljudem bo treba posvetiti v bodoče več skrbi in jim pomagati, tako da bodo lahko čim prej obnovili svoje domove.

V dečjih jaslih, ki so v Mariboru vsega tri, so pred težkimi problemi. Od 15. februarja dalje te ustanove namreč ne dobivajo več stalnih dotacij, kajti prošnje so na samonajno financiranje. Tako morajo sedaj plačevati starši za dnevno oskrbovalnino za svoje otroke skoraj 150% več kakor prej. Najkveje cene imajo v jaslih v Aškerčevi ulici, kjer stane oskrbovalnina na dan 153 dinarjev, nočni ki so jo letos uvedli, pa 189 din. Zaradi tega je marsikdo vzel otroka iz jasli. Najrevnejšim staršem, predvsem nezakonskim materam, pa precej pomaga socialno zavarovanje.

Ni še dolgo, ko so končali v Majstrovih ulici polaganje električnega kabela za nove stanovanjske zgradbe. Da so lahko skopali jarek, so morali razdreti asfaltiran pločnik. Tu so se izkazale s prostovoljnimi delom nekateri mariborske šole. Vprašanje pa je, kdaj bodo popravili pločnik, katerega razkopani deli so pokrili le s cementnimi ploščami.

Mariborsko turistično - olespevalno društvo se resno ukvarja s mislijo, da bi postavilo v Bresternici pri Golnarju kamping hišice. S tem bi se tujski promet prav gotovo povečal, obenem pa bi razbremenili še hotele in povečali promet in restavracijah. Ta namera pa bo prav gotovo zahtevala precej truda in finančnih sredstev.

Med mariborsko mladino je predenjšje zanimanje za filatelijo. Veliki ljubitelji znakov pa predvsem pionirji. Kljub temu pa menda nimajo na nobeni šoli filatelističnih krožkov, v katerih naj bi dobivali mladi filatelisti nasvete. Nekdo so taki krožki že obstojali. Zeleti bi bilo, da bi se tudi sedaj našel kakšen starejši filatelista, ki bi vodil mlade. Predvsem člani filatelističnega kluba, ki šteje okrog 200 članov, bi pri tem lahko pomagali.

Torek, 24. maja.
Dežurna lekarna: »Melje«, Meljska c. 2.
Nedeljski gledališki večer: »Ples v maskah«, za red LMS I.

KINO
PARTIZAN: amer. barvasti film »Lahko je ljubiti« s tednikom, ob 15.30, 17.45 in 20.
UDARNIK: franc. barvasti film »Milen ruž« s tednikom, ob 15.30, 17.45 in 20.

RADIO MARIBOR
5-8 Prenos sporeda Radia Ljubljana: 8-8.10 Dneva poročila in objave: 8.10-8.30 Slovenske narodne poje Tri Polonce, s harmoniko jih spremlja Vinko Drčar; 11-23 Prenos sporeda Radia Ljubljana.

HALOZE
Doselej vse kaže, da bo letos pri nas sadije še kar dobro obrodilo. Poljska dela naši ljudje pravkar ne opravljajo, čeprav so se letos zakasnila zaradi dolgotrajnega slabega vremena. Navdve naporna je bila obdelava naše težke zemlje. Tudi vinogradi dobro napredujejo. Če ne bo kakih elementarnih nevarnosti, bo letos pri nas prav gotovo vse še kar dobro obrodilo.

»VARTEKS«
Varaždinska tekstilna industrija
Varaždin

išče
poslovodio

za svojo prodajalno gotove konfekcije v Postojni.

Pogoj: da je nezakovan in pozna tekstilno stroko. Pismene ponudbe pošiljate na podjetje »Varteks« — trgovska mreža Varaždin.

S'port

II. ZVEZNI NAMIZNOTENIŠKI TURNIR V SARAJEVU

Favoriti držijo postojanke

Sarajevo, 23. maja. Predčerašnjim se je pričel v Sarajevu II. zvezni namiznoteniški turnir, na katerem nastopa okrog 100 igralcev in igralke.

V tekmovalni moških so bili doseženi tihi rezultati: Odred-Ljubljana 2:2, Odred - Metalac (Kraljevo) 5:0, Triglav - Tekstilac (Zagreb) 5:1. V polfinalu moških ekip je Partizan iz Beograda premagal Odred iz Ljubljane 5:0, Industriogradnja iz Zagreba pa Triglav, prav tako 5:0.

V tekmovalni mladinskih ekip je Zelenikar iz Zrenjanina premagal Ljubljano 5:1, Mladost iz Zagreba pa Triglav 5:0.

Med posamezniki se je v II. razredu izmed Slovencev igral v osminko finala edino Oblak, ki je najprej premagal Mešinovića 2:0, nato pa še Grbića 2:0. V četrtfinalu pa ga je premagal Franjić 3:2. Od ostalih slovenskih tekmovalcev je Teran premagal Česna 2:1, Crnjak pa je nato v osminku finala premagal Terana 2:1.

PIONIRSKO MOSTVENO PRVENSTVO SLOVENIJE

Pionirji med seboj

Tudi to leto sta Zveza prijateljev mladine in Sahovska zveza Slovenije priredili pionirsko mostveno prvenstvo Slovenije v počastitev rojstnega dne maršala Tita.

Po okrajnih predtekmovalnih se je zbralo večeraj v Ljubljani 50 moštev v finalu te množične prireditve, ki sta jo vzorno vodila tudi: Kapus in Goršič.

Rezultati:
Starejši pionirji (od 11 do 14 let) — 18 ekip: 1. Ljubljana-mesto, 2. Ljutomer, 3. Kočevje, 4. Murska Sobota.
Mlajši pionirji (do 11 let) — 14 ekip: 1. Ljubljana-mesto, 2. Murska Sobota, 3. Celje, 4. Krško.

Starejši pionirke (od 11 do 14 let) — 9 ekip: 1. Ljubljana-okolica II., 2. Krško in Ljubljana-okolica I., 4. Trzinje.

Mlajše pionirke (do 11 let) — 9 ekip: 1. Sloven Gradec, 2. Maribor-mesto, 3. Murska Sobota, 4. Radovljica.

Italijanski nogometni krogi se zelo podrobno ukvarjajo z nedeljsko nogometno tekmo med Italijo in Jugoslavijo in pripisujejo spremembi jugoslovanske reprezentacije velik pomen, češ, da bo zaradi mladih moči, ki jih je vzel zvezni kapetan v enajstotico, tempo igre mnogo hitrejši. V splošnem pa so mnenja, da bo jugoslovansko moštvo to poč zabeležilo še en uspeh, ker so trdno prepričani, da bo njihova najmočnejša vrsta napadala, ki pa bo po pritegnitvi Bonipertija še mnogo močnejša od one, ki je pred kratkim uklonila Nemce v Stuttgartu.

PROF. A. SAUP — 75-LETNIK

Pred kratkim je slavil 75-letnico rojstva profesor A. Šaup, ki je v krogu svojih poklicnih tovarišev in naprednih intelektualcev znan kot organizator telesnovozgojne pouka in sodelavec telesnovozgojnih publikacij. Službenec je bil v rodili v Ajdovščini, kjer so mu v sočni Vipavski dolini že v rani mladosti privzgojili ljubezen do slovenske domovine in slovenskega naroda. Že od mladih nog je bil vadiitelj pri telovadni organizaciji in prav tam je nadaljeval v stari Jugoslaviji po vsej severni Stajerski tja do avstrijske meje na Korškem. Kot telovadni učitelj na mariborskem učiteljskem se je zamergel vladajočemu režimu in se je moral zato seseliti.

Zelo ploden je bil tudi kot sodelavec lovskega glasila »Lovca«. Njegov nauk je bil: Ne samo, kar mora, kar more, to moč je storiti dolžan! Dr. F. M.

Množično šahovsko tekmovalje vajecev

Zveza prijateljev mladine in Sahovska zveza Slovenije sta razpisali mostveno in posamezno prvenstvo v šahu vaječkih, industrijskih, kmetijskih šol in domov v počastitev desete obletnice osvoboditve.

Predtekmovalnja so že v teku. Na področju mesta Ljubljane in okolice se je k tekmovalju prijavilo 20 vaječkih moštev, ki štejejo po 6 članov. V Ljubljani so prijavitelja mostvena razdeljena v dve skupini. V Ljubljani bodo tekmovala naslednja moštva:

SKUPINA A: 1. ZIS I., 2. Delavski tehnikum II., 3. Gluhonemi vaječki, 4. Avtomehaniki, 5. TT, 6. Lesna, 7. Goslinci in 8. Kovinarji.

SKUPINA B: 1. Delavski tehnikum II., 2. Lesna II., 3. Grafički, 4. Trgovinci, 5. ZIS II., 6. Lektorski, 7. Gradbeniki in 8. Livostrojci.

V kmetijski skupini so: 1. Razne stroke, 2. Usnarji, 3. Brivci, 4. Razne stroke - Mengeš in 5. Vajenska šola Kamnik. V posebnem skupino spadata še vaječki šola na Vrhniki in v Ljutju.

Ker so podobna predtekmovalnja tudi v Mariboru, Celju in drugod, lahko računamo, da bomo imeli 19. junija v Ljubljani zares množično šahovsko prireditve vaječkih mladincev, ki bo obenem prva prireditve te vrste v naši državi po osvoboditvi.

SAHOVSKI TURNIR V HAMBURGU

V XII. kolu so bili doseženi tihi rezultati: Golombek : Pirce 1:0, Prins : Matanović remi, Darga : Stahberg remi, Benni : Lange 1:0, Bialis : Schmidt 0:1, Relistab : Steitke 0:1. Ostale partije so prekinjene.

DANES REPREZENTANCA : ODRED

Kakor smo že poročali, bo danes na stadionu v Šiški nogometna tekma med državno reprezentanco, ki bo v nedeljo igrala z izbranim moštvom Italije v Torinu, in okrepilnim moštvom Odreda. Tekma bo vsekakor vredna ogleda, saj bodo gledalci po dolgem času spet lahko videli naše najboljšie nogometaše, njihovo igro in lepe kombinacije. Srečanje bo ob 16.30, v predtekmi pa bosta igrala mladinska reprezentanca Ljubljane in ŽNK Ljubljana B z začetkom ob 15. uri. Vstopnice lahko dobite v predprodaji v Odredovi pisarni, Kidričeva ulica.

KOLESAŘI PRIPRAVLJENI ZA BEOGRAJSKO DIRKO

Na dirki proti Notranjski

Kolesarski klub Ilirija je priredil na 128 km dolgi progi od Ljubljane do Razdrtega in nazaj kolesarsko dirko za člane, mladince in turistične kolesarje.

To je bila obenem tudi zadnja priprava slovenskih kolesarjev za dirko, ki bo 25. v Beogradu in na kateri bo nastopila tudi močna slovenska reprezentanca. Udeleženci dirke so zastopali barve Rudarja, Nove Gorice, Branika, Odreda, Roga in Ilirije.

Tehnični rezultati so bili ti: Člani: 1. Bergant (Odred), 2. Zanožar (Rog), 3. Podnišček (Branik) itd., vsi v času 3:46.26.

Mladinci so tekmovali na progi Ljubljana-Vrhnika-Logatec-Kalce in nazaj. Kljub temu, da so bile cestne razmere zelo slabe, so nekateri dosegli odlične povprečen čas 46.110 km na uro. Na cilju so se dirkači razvrstili takole: 1. Kovač, 2. Popovič (oba Ilirija), 3. Kodelja (Nova Gorica).

Zanimivo je bilo tudi tekmovalje turistov, med katere se je ponovno vključil stari in neugnani Alojz Ferne. Tekmovali so na progi Ljubljana-Drenov grč in nazaj. Rezultati: 1. Dimnik (Rog) 37:25, 2. Žofe in Franc Kovač (oba Rudar) 40:52.

Nogometna reprezentanca Bolgarije je v nedeljo v Sofiji premagala izbrano enajstotico Egipta 2:1 (2:1). Pozimi je Egipt na last-

nih tleh z enakim izidom premagal Bolgarijo.

Mednarodna nogometna tekma med Škotsko in Madžarsko, ki je bila določena za minulo nedeljo, bo šele v nedeljo, 23. t. m., ker so ostali škotski nogometaši nekaj dni na odmoru v Avstriji.

Se tri košarkarske tekme zvezne košarkarske lige. V V. kolu tekmovalja v zvezni košarkarski ligi so bili v nedeljo zabeleženi še ti tihi rezultati: Olimpija : BSK 63:33 (33:19). Med ljubljanskimi igralci so se najbolj izkazali Lampič, Debevc in Kandus. Zagrebška mladost in beograjska Crvena zvezda sta po obojestranski odlični in zelo zanimivi igri končali dvojni neodločeno 55:55 (38:28). Mladost je bila že krepko v vodstvu, vendar so Beograščani različno izenačili v zadnjih sekundah igre. Najboljši igralec med Zagrebčani je bil Blaškovič, pri Beograščanih pa Popovič. — V Zrenjaninu je domača ekipa Proleterja prepričljivo opravila v Mariboru 90:37 (37:12).

Končni izid zvezne košarkarske tekme med beograjskim Partizanom in Montžnim iz Zagreba bo zaradi napake pri zapisničarjih dokončno ugotovljen šele te dni. Po eni inačici je Partizan zmagal 44:41, po drugi pa je bila ta tekma zaključena z neodločenim rezultatom 43:43.

Tovarna gumijevih izdelkov »Sava« Kranj sprejme in službo KALKULANTA
Pogoj: ekonomska srednja ali njej ustrežajoča praksa. Plača po dogovoru. Nastop službe 1. junija. Interesenti naj se oglasijo osebno ali dostavijo pismene ponudbe upravi podjetja.

PODJETJE »RUDI ČAJAVEC« BANJA LUKA

potrebuje za osvojitve, pripravo in proizvodnjo novih elektronskih naprav:

INŽENIRJE:

- strojne
- elektro in
- za šibki tok
- začetnike in s prakso

TEHNIKE:

- strojnike
- z daljšo prakso v industriji

VISOKOKVALIFICIRANE DELAVCE:

- orodjarje
- strugarje
- precizne mehanike
- radiomehanike

KVALIFICIRANE DELAVCE:

- orodjarje
- precizne mehanike

Stanovanje za samce in poročene zagotovljeno v centru mesta. — Ponudbe z opisom dosedanjega dela, označbo sedanje plače ter obširnimi življenjepisom pošiljate na podjetje.

H WENDT ROMAN
LADJA S IMETIM
PREKLETIM
52

»To pogoditi, je Vaša stvar in ne moja. Jaz z Vami nimam nobenega opravka.«
Kitrov je pokazal zobe. Ozrl se je po Waxellu. Šved je bil izgubil. V posteljo, je menil Kitrov. Uleči se moram... truden... prekleta vodka. Waxellova stvar, ne moja... Njegovi možgani so zamenjavali Stellerjeve besede. Nič opraviti s tem... ni po mojih željah... Za hudica, malo spanca bi mi bilo treba! Splazil se je od ondo.
Ovcin je sedel ob pogradu od mrzlice tresočega se Jansena. Pripovedoval je. »Vi ste le imeli prav, krmar,« je končal. »Ti lopovi — niti s prstom ne bomo mignili zanje. Zapeljejo nas malo pred ciljem v nesrečo! In mi naj še pomagamo pri tem? Hvala...« Glava mu je klonila na prsi. Zaspal je.
Nobeno povelje ni šlo več po ladji, noben stražni oficir ni stal na gornjem krovu. Paluba se je bila izpraznila. Vsak mornar se je zanašal zdaj na drugega. Poročnik Waxell bo že skrbel za to, da bodo veslo, vrvje in vreteno pri sidru zasedeni! Jutri... jutri bomo tako vsi na kopnem... potem je vseh nadlog konec. Poročnik Waxell je prevzel vodstvo in ve, kaj je treba storiti. Pokličite nas, če nas potrebuje... Samo še Nevodčikov je stal nazadnje gori v vetru, ob krmilu, in brez premišljanja držal tisto smer, ki jo je bil Waxel odredil nazadnje. Ladja se je vse bolj približevala obali. Pred njimi na severozahodu so se valili težki, kipeči valovi ob brega.
Waxell se je bil brez besed zavlekel v svojo kamro. Kitrov, Ovcin, Jansen... ti bodo že ladjo spravili naprej, tako mu je hodilo po utrujeni glavi. Jaz ne morem biti odgovoren... jaz sem bolan, mnogo bolj bolan, kot vsi slutijo... Kamčatka? Ali neznan otok? Kako morje divje buta ob bregu! Ali je to veter? Poveljnik... Vrzite veslo naokrog! Mi moramo rtič objadrti in pogledati, kaj leži za njim. — Vrzi torej veslo naokrog! Pojdi v zadnji jambor! — Trhla jadra razpadajo, veter pritiska, obala vleče k sebi... Waxell je pogledil dremajočemu sinu mokrle lase s čela in se tresel od mrzlice. Kronometer je tiktakal na steni kajute. »Slišiš Kukuškina?«

Prestrašen je planil sluga iz spanja. »Slišiš...« Bering je stal na zibajočih se nogah sredi prostora in si skušal ogniti plašč. »Ladja... sama... nobenega glasu ni s palube...«
Počasi se je gugal »Sveti Peter« proti obali. Oblaki so drsli čez njegove jamborne konice v noč, zdaj pa zdaj se je zasvetila mrzlo in ostro izgubljena zvezda. Steller je slonel med tresočimi se vrvmi in gledal, kako se je severni sij blede raztlet, rastle in potem obesil svoje pajčolanaste senčnike pod nebo. Nevodčikov je držal veslo v odrevenelih rokah; kakor omamljen je štokrljal sem in tja. Zakaj neki ne pride nihče? Ali so bili vsi naenkrat pomrli, ga bili pustili samega na prazni jambaorici? Mihael Nevodčikov, večni veslar ladje in strašila... Zavpiti je hotel. Toda ohromelost ga je premagala. Omahujoč z na pol odprtimi usti, je krmaril proti obrežju.
Oprt na Kukuškina je taval Bering po železnem dohodu navzgor. Mrtvajač duh, ki je udarjal iz odprtini, ga je kužno obstiral. Valovje je butalo ob bregu. Nekje pred obalo je ležal čereni pas, okrog katerega je divjalo valovje. Proti temu so jadrali, v kratkem jih bodo pograbile divje vode. »Moja ladja,« je šepetal Bering in se pretipaval z belimi, osušenimi rokami dalje. »Prepozno, Kukuškin. Nič več ne moremo obrniti... Kipenje valov ob brega nas je že... En jambor samo... kako naj se mu iztrgamo?«
Zvižgajoč je česal veter čez zapuščeno palubo. Kje je bila posadka? Bering se je zagrebel v Kukuškino roko in hitel urneje po deskah. Oficirji... »Waxell!« se je zadril hripavo. »Ovcin! Kitrov!« Nobenega odgovora. Vsak čas bodo morala pasti sidra. Toda vreteno je brez ljudj. Čeri... truplo jambaornice bodo razparale, ga zdrobile in razcefrale... »Mar ni tukaj nikogar? Hej, straža!«
Nevodčikova je streslo. Javil je smer. Bering ga je potresel. »Vrzi veslo naokrog!« In še sam je prijel v kolo. »Vaše blagorodje,« je jecljal Nevodčikov, »ladja je prazna... mi smo sami.«
Ob zadnjem jamboru je stal Steller. Odskočil je, ko se je

pred njim pojavil Bering. Potem se je zbral. »Oficirji, kapitan poveljnik? Očitno spijo. Saj ni bilo pričakovati drugače. Žalosten prizor, kapitan poveljnik. Najprej se uprejo in potem zaspijo...«
»Ste mar Vi tudi zblazneli? — Zbuditi jih je treba... zbuditi vse oficirje in podoficirje... Vsi možje, ki niso bolni, na palubo in na krove! Vreteno ob sidru zasedite! Ali ne slišite butanja ob brega?«
Ves oblit z znojem, z naglimi prijemi, je Bering trgal pregrade po kamrah in stanovih. Potegnili je Kitrova s pograda. »Gori, na palubo!« Nahrulil je potuhnjenega in od mrzlice gorečega Waxella, nagnal navzgor Ovcina, nadrl s krvavečimi usti tudi mornarje. »Čeri... valovje... Vi od boga zapuščeni lopovi! Na palubo! K sidrom! V vrvje!« Nato je omahlil v roke Stellerja in Kukuškina. »Ovcin naj izvede manever,« je še zastokal. »Previdni bodite pri zasidrnanju! Preko čeri... v mirno vodo pred obrežjem...«
Oba sta ga odnesla v kajuto. Kakor sence so žvigali možje mimo njih navzven. Skrivaj so se spogledovali med seboj. Kaj, ti si se tudi ulegel? Pa sem mislil, da boš... toda ti si imel vendar stražo... Zvelo jih je. Prvo sidro je zavržalo v globino. Toda kipeči valovi ob brega so zagrabil jambaornico, jo potegnili navzgor in jo zalučali proti čerem. Debeli sidrna vrv se je napela, stresla in raztrgala. Vrečavi glasovi so zadoneli; nekaj mornarjev je pokleknilo: »Daj nam pomoči v sili, kajti človeška pomoč nam ne pomaga!« Waxell in Kitrov sta se prepirala med seboj. Ovcinov glas je skušal prodreti zmešnjavo. Jansen je dal brez povelja vreči drugo sidro. Spet se je pretrgala sidrna vrv. Ladja je ležala z bokom proti toku in se valjala kakor na smrt ranjen kit po čerih. Vsi možje so klical drug drugega, mahali z rokami in hodili drug drugemu v napoto. »Mrliča!« je zavreščal mornar Mjatlev. »Trupli Davidova in Nebaranova! Te nas ne pustita na breg! Te sta krivi naše nesreče...«